

Сторінки 1 і 2 відсутні в архіві.

години дієсь." Були такі люди — давніші а і тепер суть, що підносили протест против переслідувань релігійних, против боротьби о віру, против недовіри, нужди і надужити таких, яких жадна держава на світі в сім століттю не могла би в собі змістити. Історія однак доводить як неоспоримі свідчення, що кожний сильніший зворот гадок людських царі та їх підніжки нищили і нищать аж доки їм життя і сил стане. До таких людей, котрі заступались за ядром російського народу, то є за мужиком, хлопцем, востакком і неозресанцем, належать Пушкін і Толстой, та ціла фаланга всяких російських „істів." Ті люди виділи, що сей хлопець бідний, виснажений, обдираний зі шкіри через урядників, право — чи царославних батьків, триманий вдалека від освіти, хлопець який, страшний, але не дурний, який мимо своєї покори з цілою силою прямує до розв'язання своєї сумної долі. Оні знали, що хлопець мимо великого часу перекозав в переказах пам'яті, як його Петро Великий віддав в неволю, а Катерина — розпустниця, „звізда півночі" розв'язала неволю на безземельних і на Українцях, а своїм панам дала право карати мужика не кнутом але каторгою і Сибіром. Люди ці виділи гріхи Росії против людства та цивілізації підносили протест против сего. Але щож з того. Пушкін за се, що сказав:

„В Росії ніг закона

А тільки столп, а на столпі корона" мусів тяжко відпокутувати. Толстой вистав виклятий. Тургенев пів життя свого мусів перевести за границю, в Швейцарії. А що діялось в „істами"? Сі люди за малосердіє своє та співчуте до хлопця платили та і платять життям своїм, або гинуть по „славних" російських тюрмах, або коротають вік в якімсь глухому куті на вигнанню.

Ось таке дієсь в державі, котра опирає ся на православію та обрусію. Ті стовпи, на котрих стоять російські порядки, зробили в народі страшенно темну та інертну масу. Зробили они се, ровмієсь лишень в сій цілі — „що в мутній воді — ліпше рибу ловити." Ось царславні батьки — вам ліпшеб махати в Росію, засукати рукави, та взятись до праці над своїм народом, щоб він дійшов до свідомости, до самопізнання, та щоби сам зумів постояти за собою і зробити в своїй рідній хаті порядок. Не товчи ся вам по Америці, та не завертати людям голови дурницями. Але ви такої праці боїтесь! Колиб ви хлопці показали світло правди і науки, то і вам сей час бувби кінець! Доки нарід буде бродити в темноті, до того часу і ви ще заживете. Але знайте се, що страшнішою кари на світі нема, як кара розгніваного люд!

Щоби Вп. читателям представити, що не лишень Николай II. єсть ляльскою висадженою кимсь на престіл, але і другі його попередники також, не були иншими від нього, — тому розкажу коротенько історію російських царів — на підставі таких писателів як Leroy-Beulieu, Hermann, Тургенев, Каспрович, Толстой, Eltzbacher, Kennan, Slavus, Степняк, Герцен і инші.

(Дальше буде.)

Лист із старого краю.

Дорогі Родимці! Не знаю, чи читаєте Ви мої листи і чи вони хоч трохи інтересують. Може бути, що в моїх письмах за мало сенсації, за мало цікавих новинок; а може бути, що Ви вже занадто призабули на старий край тай не хочете навіть знати, що у нас діється. Якби там воно не було, то я таки дуже Вас прошу прочитати отсих кілька гадок та рефлексій, які я кидаю на папір по безпосереднім вражінню з нашого всенародного свята, що відбуло ся на днях 1 і 2 лютого с. р. в столиці Галицької Руси, вгороді князя Льва.

В однім з моїх попередних листів я згадав був коротко про 40 літній ювілей нашої „Просвіти". Про святковане сього ювілею цілою руською суспільністю писало ся уже в „Свободе", тому я нині скажу лиш пару слів про завершене усіх ювілейних торжеств одним великим празником, а саме: першим всеукраїнським про-

світньо економічним конгресом.

Що се таке той конгрес і як він відбув ся? Зійшли ся усі люди доброї волі на спільні наради. Розходило ся о те, щоб можливо найліпше і в як найбільшм хісном використати рідку нагоду свята, віна 40 літньої діяльності вельми заслуженої для усього руського народу інституції. Чому сей конгрес називається: перший? А тому, що подібного йому ще ніколи на Руси не було. Чому: всеукраїнський? Бо брали в нім участь всі Українці так (австрійські як і російські. Дячего; просвітньо-економічний? Дятого, що на нім раджено над способами, як піднести наш нарід в темноті й невідомості і як поліпшити його долю з боку матеріального.

Ще на кілька тижнів перед конгресом оголосив був головний виділ „Просвіти" горячий поклик, в яким закликав усіх щирих синів свого народу до громадської участі в конгресі, а знов руських учених просив, щоб приготували ся

на сей пропам'ятний з'їзд з відповідними рефератами. І послухали сього поклику широкі круги нашої суспільности. В означенім часі зарюили ся уляді Львова від прибулих гостей; широкі і далеко чути було звуки руського слова, а кождому учасникови на рідного свята визирала з очей не сама тільки надія, але й самопевність і самосвідомість, що ми не на чужій землі, не в чужій господі, але таки в рідній хаті, в городі колишніх руських князів!

І треба було бачити усю ту масу, що, наче та свіжа лавина, зкотила ся з гори в долину тай засипала собою сполячену столицю Руси. Ось тут стоїть гурток селян в білих кожухах та в чорних або темно-червоних опанчах та сіраках. Між ними кількох молодих паничів (со певно наші соколики академики) і двох-трох святих священників. А в иншій місці бачиш такий же гурток, а в нім веде якусь горячу річ руський адвокат, або лікар, або професор. І де се у Господа не бесого набрало ся стільки тої руської інтелігенції! Не давні часи (та хто їх не пам'ятає? — се ж не так ще давно!), а інтелігентного Русина, свідомого своїх прав і обов'язків, треба було зі свівською глядати. А нині? — Нині вже навіть чужинці знають про нас більше, ніж перед кільканадцятьма роками ми самі.. Ог що то значить дух часу!

Наради конгресу поділено на п'ять секцій, а кждо секція мала визначений особний діл, який об'язав на була належито обробити й обговорити, щоб явити ся на головнім засіданню з готовими резолюціями. Кждо секція мала свою особну президію і секретарів. Референтів (між ними пару референток) в кожній секції було по кілька або кільканадцять так, що не мож було упорати ся з усіми рефератами; деяких зовсім не читано, а тільки постановлено випечатати їх в ювілейнім виданню „Просвіти". Референти поодиноких секцій порушили у своїх працях трохи не всі галузи вселюдського знання і обговорили подрбно наші придбання та здобутки за послідні десятиліття, а там само вказали на ті хиби та недостаті, яких ми повинні ся найшкорше позбутися щоб мати право стати на рівні з иншими цивілізованими народами. Усі реферати були дуже совісно й популярно оброблені, тож не диво, що захоплювали своїм змістом усіх слухачів які нагороджували референтів гучними оплесками. По виголошенню кожного реферату президія отворяла сейчас над ним прилюдну дискусію. Поодинокі бесідники доводили до прочитаного свої помічання й уваги, а відтак ухвалювано відповідні резолюції.

Сам конгрес був того рода, що хто на нім був, до смерті його не забуде. Най-

більші наші патріоти, найліпші б сідники, всі „батьки" і весь „цвіт" народу станули тут перед собою і перед лицем „малого брата", щоб порахувати всі свої сили, пізнати ближше один одного і поділитися між себе працєю над освідомленням нашої суспільности, над її щастем та долею. І почали ся бесіди. Галицький Русин витає горячо брата з України і з Буковини. Йому відповідає родовитий Українець. Нарід прислухується уважно до його промови і нараз — ціла зала затрясла ся від гримих оплесків та від гучних, одушевляючих окликів. Простий люд бачить і чує, що „клятий українчик" — як важуть високі культурні москвофіли — такий же чоловік, як і прочі Русини, а говорить так чудно й хорошо, так зрозуміло, неначе родив ся на галицькій Поділю або на гуцульській Верховині. В своїй промові складає бесідник сердечний та щирый аргумент галицьким Українцям, віддає належну честь і пошану нашій „Просвіті" і кінчить горим заявою до єдності та згоди, до спільної праці над відродженням спільної вітчизни.

Говорили на череміну: Галичани, Українці і Буковинці. В усіх промовах чути було одну гармонію, один сам акорд: ми не Москалі ані не Поляки! Ми вільний, самостійний народ! Ми Русини Українці!

Плинуть бесіди одна за одною, а всі горячі, щирі, з під самого серця, а всі поважні й урочисті, бо поважне й урочисте нинішнє свята. Учасники слухають з запертим віданком; деякі отарають тихцем сльозу радости, иншим видніє в очей ріпуча постанова зложити своє життя на жертвеннику народнім.

На саяку входять князь нашої Церкви, митрополит Шеніцький. Голова зборів вітає його коротким словом, а він, відповідаючи на привитане, висказує своє задоволення ізз нинішнього з'їзду, хвалить „Просвіту" і її діяльність та обіцяє, що він сам і підчинене йому духовенство стануть тієї заслуженій інституції до помочи і працювати муть разом із свівською інтелігенцією около просвітченя нашого простолудя. Під кінець своєї промови наш архієрей благословить „Просвіту" і всіх її членів, благословить всіх народних тружеників та просвітителів, всіх учасників конгресу і весь руський нарід. І знов зала загреміла оплесками й окликами, знов нове одушевлене і признане.

Всі промови й привітання, всі реферати й резолюції будуть надруковані в особнім, пам'ятковім виданню „Просвіти". Хто сю книжку дістане в руки, сей навчить ся з неї багато, бо се буде книжка, на зміст котрої зложили ся десяти-

наших учених і наших патріотів. Там буде написані які були учасники з'їзду і кілька їх було; як наші Галичани вітали українських та буковинських гостей,*) як вечером відбули ся аж два представлення в честь учасників конгресу і т. д. і т. д. — всьо аж до найменших подробиць.

А чи знаєте Ви, брата, на що я отсе все написав? А на те, щоб Ви, читаючи ці мої стрічки, тїпили ся враз з нами усіма нашими здобутками на полі просвітньо економічнім і щоб Ви ішли слідом нашої „Просвіти" тай закладали у себе подібні товариства. Булоби дуже похвалювано з Вашої сторони, якби Ви записувались в члени галицької „Просвіти". Дата на рік одного долара може кождий пересічний робітник, а користь в того велика. По перше, маєш честь належати до товариства, що — можна сказати — держить свою руку на живчику народного життя. Відтак дістаєш, що місяця одну хорошу і вельми поучаючу книжечку і один великий календар, що сам варт найменше половину річної вкладки. Кждий член дістає гарно розмалювану грамоту зі всім іменем і назвиськом, а коли потребує якої небудь поради, то дістане її від головного виділу зовсім за дармо. Та найголовніша річ, як я вже зазначив вище, кождий Русин обов'язаний морально належати до „Просвіти", бо инакше не варта навіть називати ся Русином. Можу сказати сміло, що тільки того можна вважати членом руської суспільности, хто записав ся до „Просвіти". Ті, котрі стоять поза сим товариством, то наче маленькі немовлята: жадного з них позитку, а ще клопоту що не міра. Тому то у нас кождо хоч трошки письменна людина вступає в члени „Просвіти" і збільшує собою ряди свідомого громадянства. Не треба забувати, що щасте й будучність кожного народу тільки в просвіті; освіті; освічені члени даної суспільности, то її добрі й вірні діти, а не письменна людина, що боїть ся книжки, то для суспільности тягар і клопіт.

Горніть ся, Братя, до просвіти, до світла тай діточки свої наганяйте до книжки. „І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь!" Не забувайте, Родимці, в якого гнізда Ви вийшли, бо „хто матір забуває, того Бог карає!"

Тим, що послухають мого голосу, подаю адресу до „Просвіти". Ось вона: До Хвального Товариства „Просвіти", Ранок ч. 10 у Львові (Lemberg) Galicia, Austria.

Павло Береза.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ Р. Н. СЮЮЗА.

УЖЕ ВИЙШЛО ДРУГЕ ЧИСЛО церковної Газети

„ДУШПАСТИР"

Річна передплата вносить тільки 1.25 д

За редакцію відповідає о. П. Понятинський, і на подану адресу просить ся посылати усіякі дописи і вісті з життя гр. кат. громад.

Передплату просить ся посылати на руки о. А. Улицького 76 Grand Str. Jersey City, N. J. Адреса редакції звучить: Rev. P. Poniatyshyn 411 Washington Ave, Elizabeth, N. J.

Купуйте книжки:

Богослуження страстних седмиц 50 ц.
Читання о муках і смерті Ісуса Христа 30 ц.
Правди вічні 50 ц.
Фільотея 50 ц.
Устав Богослужень 15 ц.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

6 переписних листків (посткарток) призначених на Великдень уграшених писанками і иншими знаменами Воскресення, коштують 25 ц. 12 паперів листових з друкованим желанем Свят Великодних коштують 25 ц.

Пишіть на адрес:

RUSKA KNYHARNIA

404 Broadway, Scranton, Pa.

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

ВАЖНЕ ДЛЯ РОБІТНИКІВ!

ВАЖНЕ ДЛЯ ДІВЧАТ!

Безплатне Руске Бюро Праці ім. св. Рафаїла, 339 East 20th Street, New York (близько руської грек. кат. церкви св. Юрія) межи 1 а 2 ежене випускає роботу для мушчин і жемщин, і уділяє інформацій та поради емігрантам.

Просимо всіх, що знають про яку роботу на свім плейзі для мушчин, або дівчат, донести про се під слідуючою адресою:

ST. RAPHAELS RUTHENIAN FREE EMPLOYMENT BUREAU

339 East 20th St., New York.

Тріодь Постну

можна купити у підписаного. Ціна \$4.00 кромі Express.

Rev. John Velyhorsky, Box 503, Minersville, Pa.

Хочете добру річ набути а при тім дешево, удайте ся на повизшу адресу. Паміть по польсько-руський образковий каталог і залучіть марку за 2 цнт.

Адреса:

ANIELA ORZESCH

Sullyvan Court, New York City.

Для терплячої людскости.

Як що зневіривсь Ви уже в літні, і страшили, уже усяку надію на здоров'я, то почніть вараз пити старе вино з віном, так зване

„Вифлеємське вино", яке відновлює кров, яке робить з Вас сильних, здорових і кривистих. Певний лік в усіх недугах спричинених перестудою, недомоганем жолудка і крові.

Поодинокі фляшки 1.00 дол.
Шість фляшок 5.00 „
Дванадцять фляшок 9.00 „

Гроші висилати „Моні ордером". Адресувати:

W. KRYSZEWSKI & CO.

18 Germania Avenue,

Jersey City, N. J.

Накладом „СВОБОДИ" вийшли

Папери листові

окрашені гарними квітами і портретами наших руських гетів — Продає друкарня „Свобода" по ціні 50 цнт. за 25 штук. Адрес: „СВОБОДА" 184 Hudson Str, New York, N. Y.

SVOBODA

(LIBERTY)

The Ruthenian Weekly
Published every Thursday at
184 Hudson St., New York, N. Y.

Published by
The Little Russian Nat'l Union of
America.

Established 1893.

Rev. P. Pomiatyshyn,
Superintendent,
411 Washington Ave.,
Elizabeth, N. J.

Anth. Curkowskyj, editor.
184 Hudson St., New York.

K Kirczow, manager.
184 Hudson St., New York.

Terms: Two dollars a year.

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter
December 21, 1906, at the Post
Office at New York, N. Y., under
the Act of Congress of March 3,
1879.

„Свобода“

газетний для руського народа в
Америці і орган „Р. Н. Союзу“
виходить що тиждня в четвер і
коштує:

в Америці на 12 місяців... \$2.00
до стар. краю на 12 місяців \$2.00
в Америці на 6 місяців... \$1.00

Оплатувати газету треба всь-
гда з гори.

Гроші треба посилати в ре-
дакційним листі, або через
експресовий, або поштовою по-
money order (моні ордер). Money
order, то є карточка, котру відста-
нете від почтаря або агента на
експресовій офісі, пішлим нам
бо без того ми не годні грошей
дістати.

Адрес:

„SVOBODA“

184 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.

Хто хоче, щоби его адрес змі-
нити мусить подати нам, крім
нового, також свій старий адрес.

Цареславні розбійники.

До якого одичія обичаїв
і вакаменістості серця та
потемнення розуму допрова-
джує відступництво від сво-
єї сьв. віри, нехай послу-
жить ся подія, яка мала
місце дня 22 го лютого '09.
в Desloge, Mo. Та місце-
вість відома вже з того, бо
там — може одиноко в ці-
лім теперішнім сьвітї стало
ся, — що християни, ще до
того, як они титулюють ся
„православні з під Гюрлиць“
(з чого ніч не розумі-
ють, бо темні як темна ніч,
а котрим панська одіж і до-
ляри перевернули розум) —
спалили сьв. церков — дім
Божий, — а тепер до своєї
сумної слави докинули еще
один цвіт своєї звихне-
ної душі — ото побили не-
милосердно хорого бать-
ка, котрий копав гріб
для своєї помершої дити-
ни на греко-кат. цвин-
тари. Як церков, так само
і парохіальний дім і цвин-
тар призначений для греко-
католиків, загарибали були
незаконно православні в
свої руки. Та суд в маю по-
каже, хто має прав до то-
го всего; церков признав
уже греко католикам, отже
і проче також признасть,
бо все будувало ся і роби-
ло ся для греко католиків
а не для царославних, ко-
трих не було еще — тоді.

Пушіїв его хлопець, то-ж
на другий день в вєщю
пішов він по ключі від цвин-
таря до царосл. дака Васи-
ля Русина (правдаве імя
его е Василь Голод, котрий
мож сказати, е причиною
цього вєщастя в Деслодж,
б) бувши царославним в
Пєнсилвєнії, перекинув ся
в Деслодж на греко к толи-
ка аж доки не допровадив
до явного ровдору). Но Ва-
силь Русин recte Голод за-
явив: „Ляків не пустиме
на наш цвинтар.“ Т. Пушій
відповів єму, що він також
Русин з тою тільки ріжни-
цею, що не хоче гандлю-
вати своєю вірою і не по-
кидає її та по руськи ліп-
ше і чистійше говорять як
він, та що на той цвинтар
давав свої грші скорше
ніж він тут прийшов, та що
цвинтар е в праві, то ще
хто знає, чий він буде. —
Але не отримавши ключів,
відійшов.

На другий день раненько
взявши з собою пять дру-
гих хлопів, пішов копати
гріб. Будо вже близько окін-
чення, коли прийшло двох
„відступників“ розказуючи,
щоби забирали ся з цвин-
таря. Але тії не зважаючи,
кінчили свою роботу: Тоді
на даний знак прийшло еще
4-ох з революверами та пуш-
ками в руках, і відобравши
рискалі і лопату, стали (Іван
Лазорик, в Мисцові) їх чин-
но зневажати. Хлопці вида-
чи себе в небезпеці жита
поутікали, лиш опечалений
отець, якого я тому ти-
ждень в его слабос-
ти за осмотрив Най-
свят. Тайнами, не
здужаючи утікати, лишив
ся по заду.

В тім пригнало ся еще
більше озвірених скизма-
тиків і кинули ся на хо-
рого та смертню своєї
дитини пригноблене-
го Пушії. Один з них,
іменем Міцік Кузьма, уда-
рив его рукою атем пуш-
ки по плечку; щастє еще,
що на голос одного, аби ра-
тував ся, він ухилив голо-
ву на бік, бо інакше треба-
би було копати другий гріб
для вітця. — Другий Іван
Лазорик, також з Мисцові
ударив его по за уха аж
той заточив ся і випустив
з рук завинений в хустці
мо лоток. Сейчас підніс
его Тимко Рєпак і задав
єму ним дві тяжкі ра-
ни в голову!

„По ділах пізнаєть вас
сьвіт, що ви мої ученики.“
— говорив І. Христос — по
ділах тих людей пізнаєть,
яка то віра царославна, та
чого їх церков царославна
учить; — по ділах видате,
що тії люде забули на Бо-
га та на свою душу, що во-
ни на устах лиш христия-
ни, а по ділах гірш пєган,
гірш нехристів, зьвірі в
людськїм тілі! Зьвірива, зда-
єсь відчула би печаль горе-
батька, а от люди не по-
трафлять того!? От до чого
чоловік доходить, як вире-
че ся своєї віри!

Про таких людей писати
то навіть не хоче ся брати
пера до рук. Чоловік з жа-
лом і обридженем мусить
відвертати ся від них. Тому
най вітго на диве ся, чо

му вітго з людей або я в
відповідав на відповідь у
міщену в „Темриві“ ч. 47
з дня 4. Грудня '08. Ск жу
отверто, не вєртають сво-
ї своєї віри, той на всьо
важить, той в жаві (ча бу-
де заперечувати).

При розірані судовій в
справі асторівшї же церк-
ви „царославні в Мисцові“
під присягою тверди-
ли, що они ніколи не
чули про папу, що віх
церквах в Галичівї згаду-
ють про патріарха царго-
родского (!) — як мені го-
ворив архієпископ в
St. Louis.

А тепер в ріжний спосіб
виправдують ся, що они не
то мали на думці!? Щасли-
ві, що можуть крутити та
заперечувати!? Але до сего
здібний лише чол вік тем-
ний, безчести та до того ще
відступник своєї віри!

Так само поступили собі
і по спалєню церкви. Єде
в часі процесу „відступни-
ки скизматиків“ як Йосиф
і Никола Федак відгрожу-
вали ся, „що хоть они
(т. з. гр. католики) цер-
ков виграють, то в ній
не будуть“, або Йосиф
Павелко (його на сьв. Сте-
фана убило спадаюче ка-
міне) відгрожував ся; „ту
церков ліпше не зроби-
ти, хіба спалити“ і „хоть на-
віть они виграють, то до
неї не будуть ходити“ —
і на се суть сьвідки, котрі
під присягою ствер-
дять тє — то однак в
ч. 47 „Сьвѣта“ з 1908 р.
чотирох поклавши свої
„мена“ в своїй безличнос-
ти пишуть, що то уніати
самі спалили свою церкву!

Я маючи на сьв. Дима-
трія в тій церкві богослу-
жене не міг поняти тої
надмірної боязни своїх лю-
дей о будучнїсть тої церк-
ви. На мої потїшаючі сло-
ва чув я всегда жалібну
тривожну відповідь: „що
з того, що ми виграли, але
они (православні) зі злости
готові нам церков спалити.“
І коли я, маючи на другий
день правити Службу Бо-
жу, хотів лишити в церкві
через ніч рази і річи цер-
ковні, котрі привів з со-
бою з St. Louis, то мої
люди насильно забрали їх і
не дали їм лишити ся в
церкві, мовлячи, що коли
спалить церков, то хоть
лишати ся ваші річи. І
якже мені назвати „тєє
опровержені“ тих 4-ох по-
клавших свої „мена“? Самі
назвіть!

Православні знають добре
що той, котрий важав ся
на такий дїавольський учи-
нок, знав добре, чим то
пахне і тому вибирав най-
відповідайшу для себе по-
ру, щоби затерти слїди по-
собі, утікючи чи то до су-
сїдного штору або гавзу
абі і в лїс. А що ми не
в силі подати „меню“ під
палача, отже заключають
царославні: то уніати самі
спалили свою церкву! —
Лиш жалє і сьміх збирає
чоловіка в виду сего. І так
писана та допись до кінця
Сьвѣт. І. Чаплинського,
котрого фотографії я бачу
в всіх руських домах, они

назвали зрадником і воро-
гом Русинів, запродавцем
руськї віри і народности.
А що церков заасекуровав
ческий сьвященник на 8
родив перед сьвєм, то лиш
м жем заядячувати Б жо-
му провидію. Мені відіз-
джаючи му з Desloge, Mo
ніхто не міг сказати ріпу-
чо, чи церков заасекурова-
на чи ні і таку непевну
відповідь дав я відізджаю-
чи і ческому сьвященнику
єи. Одак царославні в сво-
їй дописи все те перечали.

Та їм темним людям не
дивую ся, бо „не вѣдять,
что творять“. Але то певна
річ, що кара Божя не мине
так дїєвник як і мораль-
них злочинців!

Дятану похоронились єс
на англійськїм катол. цвин-
тари, де нам радо позво-
лили.

о. Димитрій Хомяк
греко-катол. сьвященник
в St. Louis, Mo

В передодень бурі.

Великанське пітсбурське
вугляне поле, ураз зі сво-
єю річною продукцією 60
мільонів тон стоїть дньєсь як
осередок зближаючої ся ве-
ликанської боротьби поміж
майнерськими юніями і вла-
стителями майнів. Вєравді
не виглядає, щоб властите-
лі майнів перед і цвѣтньом
1909 р., то є перед сьм ре-
чинцем, коли то скінчать
ся теперішній контракт,
опровочували страйк, однак
всі признаки на се вказу-
ють, що так одна як і дру-
га сторона вже тепер лаго-
дять ся до борби, і то бо-
ротьби на жите і смерть.

Першим кроком компаній
буде — як про се юнії суть
поінформовані — в цвѣтню
1910 р. замкнути усі майни,
які мають бути так довго
зачинені, аж доки юнії не
зникнуть цілковито з лица
землі. Надходяче літо буде
отже найважнійшим в істо-
рії майнерів. Уже дньєсь, як
приготовлене до борби по-
чинають наповняти величез-
ні склади вугля в північно-
західних стейтах, та над
великими озерами. Власти-
телі копалень пітсбурсько-
го дистрикту мають в пла-
ні наповнити цілковито сі
магазини, заки еще в осени
замерзнуть озера. І коли
прийдуть на весну майне-
ри з жадаєм нової скалі
платні, тоді сі властители
майнів будуть тими, що дик-
тувати муть усівя. Такий
є принайменче їх план.

40.000 майнерів в'органі-
зованих в юнії в західній
частині Пенсильвєнії мають
много жалоб і бажань, але
їх теперішня організація є
неповна і недостаточна. З
того власне хотять компані-
ї скористати. Майнери
протестують передовсім про-
тя клявузі в теперішнім
контракті, яка каже, що пра-
цюдавці не суть відвічалні
за покалічення майнерів
під час праці. Се сказане
аньшими словами означає,
що властители майнів вовсім
не відповідають ані не ру-
чать за жате майнерів пра-
цюючих під землею. Даль-
ше, майнери жалують ся,

що те єр уживані нові
порох є о много небезпеч-
нійший, як старий і що
власне він є причиною да-
леко більшого числа не-
щасть. Нєслідком-зарєдєня
сеї нової сорти пороху уже
кільканайцєть разів юнії
грозили, що лишати роб ту
доти, джи не заведе ся ста-
рий рід пороху до розєгрї-
люваня. Дальше, жадають
майнери, аби fire bosів ви-
бирали вони з поміж себе
самих, а не, щоби їх наста-
новлявано через всїлякі ін-
тєргї та протєкції. І власне
юнії задумують сї сї ба-
жаня того року перевєсти,
а знова з другого боку вла-
стители категорично заявля-
ють, що сей рік є послїд-
нім роком, в якім вони у-
знають і взагалі і хочуть
мати до діла з юніями.

Обі сторони зраджують
уже дньєсь признаки певно-
го несупокою. Компанії ка-
жуть працювати повний час
і копичать горячково вели-
канські припаси вугля на
усїх можливих місцях і у
всїх складах, щоб бути при-
готованими на случай, коли
прийде до отвертї борби
з майнерами. Від пару тяж-
нів знова агенти юнії із-
дають по всїх усюдах і у
сильно агітуючи вписують
до юнії, щоб, коли прийде
критична хвиля, своїм ба-
жаням надати тим сильній-
шого натиску.

Уся душна атмосфера, я-
ка зависла тепер над ко-
пальняними дистриктами —
мимого того, що еще панує
позірний спокій — вказує
ясно на зближаючу ся бу-
рю, на недалеку уже бо-
ротьбу, у якій змірять ся
дві потуги і яка то бороть-
ба не скінчить оя скорше,
аж доки одна з ворожих
сторін розбита не зникне
вовсім з лица землі.

Ц — ві.

В рідній хаті.

На безмежних американських
стєпах і пустарах позасїялись і
порозростались численні сади.
Одно там було для всїх сонєчко,
одна сьвята земляця, але не всїм
однакова судилась долєнька.
Многі з тих садів, під рукою у-
мїлх, трудолюбивих і щирх
садівників, розвили ся і засїяли
богачством та красою; другі, хоть
може не в золотім добрі, та все
таки веселі і свобідним житєм
дихали; але були там і такі, що
ледви животїли, тай нидїючи за-
вмірали...

Між сими послїдними був о-
дин, як той „гєрєх при дорозі“
— на вид його „хоть сядь тай
плач!“ Відай забув про нього
Бог, не що нинєше!...

Ось про його долю послухай-
те:

Засїяв ся як і иньші, але не
дав йому небесний гєзда пито-
мого тай щирого садівника. І
росли в нїм овочєні дєрева всяко-
го роду; бїльше і мєньше шля-
хотні тай терпкі квасниці, старі
і молоді, здорові, і хирляві; ко-
ждє по своїй волї, своїм розумом,
— бо то — бачите — у „free
countn-ax“. — Початком прожи-
вало ся їм еще не найгірше;
сьвіт широкий, хлїба і води до-
волі, а бідному лиш тільки і тре-
ба... Та стало ся ось що: Чи то
з волі Божєї, чи от так, само-
вільно, заслало лихе і туди сво-
їх посїпаків. Занюхалл вєвкп
стерво, та бігцем сюди. А за ни-
ми всяка зволєч нуж собі!... І
збїгались ріжного роду прїиди-

сьвіти — дармоїди, лупії та кро-
вопійці, і газдували по своїому,
аж сум було дивитись. Одні, та-
ки в бїлий дєнь крали, дерли, ра-
бували тай — вєзисті. Другі
голосились садівникам, посєля-
лись там на якийсь час, „лад“ нї-
би заводити, но обловивши ся
до волі, гайда в слїд за перши-
ми. Иньші брались навіть нїби
до работи — думанти сердєш-
них: підпирали, простували, на-
гинали, то знов підтинали та
прочищували, але такі най-
пильнійше трясли і безпощадно
обривали, та наповняли свої
безодні. Швиндались там і та-
кі, що не тільки жили кровави-
цею того саду, але щєй сотки
деревин, а передовсім молодни-
ку, виривали, корчували тай
запродували і перетягали в чу-
жі руки, в чужі сади. І повїзало
в тім саду сумом, і настало ли-
холїте!... Гіркі наріканя і бїдка-
ня, а ні звідки потїхи, ратунку
і помочи!...

Та на більшу бїду з'явилсь
ещє хитрі, облудні і самолюбні,
чортівськї вдачі опікуни-шко-
родєрці. Чисто про свій „бїзнес“
попирав один яблїнку а другий
груші; сєй протєгував сливи, а
сєй брескви, той боронив че-
решні, тамтой вишні, пиньшїй
обставав за снм а щє ниньшїй —
Бог там вже зна — за чим. О-
дин з них мастив, чистив, шкρο-
бав своїх любимців, аби то нї-
би на вид були красні; другий
свої вибрані окопував, підгноу-
вав, гєйби їх жите-бутє хотів по-
правити; иньшїй свої протинав,
відмолдєдував, перещїплював,
мовби хотів їх ушляхотити; а
кождий дбаючи нїби про своїх
— колотив воду, аби тільки як
найбільше обловитись. І они то
довершили лиха. Чортівськєю
своєю політикою засїяли они
зерно незгоди. І запанували у
тім саду партійність, роздорп,
братні межнєсобиці, зависть,
ненависть, лайки, сварні, метуш-
ні, бїйки і кровопролитя, а в
слїд за тим загальне зєморалї-
зованє, недєворїє, нєдоволенє,
знєохочєнє, байдужність, жите
без ціли... одним словом чистє
пєкло.

Доходили сюди і чесні садів-
ники, но вєвча дрянє, проноху-
вала їх скоро, кидалась на них
хмарою чорних круків і всяких
способів уживала, аби сєйчас їх
позбути ся.

Так тягли ся дні за днями, лі-
та за літами, без всякої надїї на
полєкшу. В такій авмосфері, в
такій гнилі старі дєрева лєдвї
животїли; а молодник, ся будуч-
ність кождого Божєго твору ди-
чала, нидїла, кошлавіла тай пе-
ред часом марно гинула... І зда-
вало ся, що одиноким виходом
буде неминуча загибїль.

Кажуть люди, що „дє бїда
найбільша там поміж Божє най-
близша!... І справді оно так!...
Ось послушайте дальше.

Як раз зайшло сюди двох тру-
дєлюбивих і добро-сердних са-
дівників, Пєтро і Тарас. Гляну-
ли вони по нашїм саду, та аж
тричи перекрєстились! „Ах, Го-
споди!“ — заголєсили оба, тро-
нуті до глубини сєрця; — чим
же провинились онті нуждарі,
чим заслужили на ту безліч не-
наситної шаранчи, звєрєчї-з'ї-
жї?!... Так їм лєкше смерть, нїж
такє жите!... Чому позваляєш
Господи на такі пєкольні без-
правїя?... Чиж Ти не всїм один
Батько?... А може Ти забув про
них?... І заблїстїла на їх лица
щїра, повна жалю і любови пер-
ла-слєзо!...

По хвилї задуми, упали оба
на колїна, і щирим сєрцем мо-
лились:

О, Господи! Ти наймилосєр-
нійший, і найдобрїтїльшїй!
Ти досьвідчав страшно терпєли-
вого Йова а опїсля помилував
його і винагородив в дєсятєро-
ти памятаєш о наймєньшїй на-
вїть комашчї; Ти і отсим сїро-
там не відмовиш Своєї опіки і
ласки, бо і они Твоє діло!... За

ними, Тебе молимо! Царю ни-
щих, Ти їм один надія і прибі-
жище; умилосерди ся і помилуй
їх!... Житє наше за них радо по-
ложимо!... Позволь, а возвеличи-
мо Славу Твою!... Просвіти нас
Духом Твоїм св'ятим, додай
нам сили, а добудем їх з темної
бездонної пропасти, і визволі-
мо їх з рук плюгавства і гниді; а
так місто плачу і ридання напов-
нить ся місцею отсе Хвалою Тво-
єю!...

І довго ще дивили ся в небо,
мовби когось слухали, мовби чо-
го гляділи, а відтак перекрестив-
шись, скріплени духом і сильні
вірою, увійшли в отсей сад, аби
сповнити волю Всевишнього.
Якого там привіту зазнали і що
неперетерпіли, — се один Бог
знає. Однак в кінці в Ім'я Его
перемогли злобу диявольських
слуг і щиро забрали ся до св'я-
того діла.

„Нам“ — радив Тарас — роз-
ділити працї між себе. Ти Пе-
тре старший, поважнийший за-
бери старших в свою опіку; до-
глядай їх, обходи, стережи і як
зможеш піддержуй, аби ми мо-
гли разом з ними свій вік пере-
жити, тай дітїй їх по людському
впхувати. Я молодший, і таки
до того спосібніший, займу ся
молодником; а підросте той під
моїм оком, тоді віддам і його в
твою опіку. Молодником нам й
головно занятись, бо не в ста-
рих, а в молодих будучність.
Старих вже годї переробити, а
з молодника, легко вихаємо
добрі шляхотні одиниці, упо-
рядкуємо їх на лад пиньних са-
дів. і так привернемо для него у
тім садї давний спокій, добуде-
мо для него лучшої долї, і за-
певнимо йому будучність.”

І, як обдумали, так зробили.
Йно тільки сонічко ширійше у-
сміхнуло ся і дунув весняний
вітерець, то наші садівники не
засидїли вже місяця. Від рана до
ночі шивав ся Петро по саду,
товк ся, дер ся по деревах, очи-
щував їх то з гусільниць то з мо-
ху то з сухих, гнилих та хоро-
витих гнїл, шкробав, мастив, лі-
чив, протиная, пропичував, о-
копував, підвозив, підливав, а
все те робив з такою охотою і
вірою в своє діло, що і умученя
не чув. А хотї не одно діло йо-
го рук нищили лютї ворожень-
ки, хотї і як перешкаждали йо-
му в тїй працї, то все таки зав-
дяки його зусиллям можна було
добачити вже в перших місяцях
велику зміну у тому саду.

Тарас же, — той і ноченька-
ми — бувало — не спав. Цїлі
божі дни вганяв ся по всіх заку-
тах саду, вишукував догідні міс-
ця, і де тільки дало ся, заводив
там шкїлки. А в ті вже пхав
всьяке деревце, яке йому тільки
під руки попало. Тай стерїг Та-
рас своїх шкїлок, наче ока в го-
лові, наче в власних дітїй. Бу-
вало без кусня хліба, цїлий день
невтомно заходив ся коло їх
добра, а в ночі і сон його не бе-
ре ся, а все продумує, якби то
своїх пестунчиків на людий ви-
вести, якби то їм догодити і ви-
нити їх найкращим.

І благословляв Бог працю тих
трудолюбивих садівників. Ми-
нув рік, а сад мов не той став:
минув другий, а саду і не піз-
навбись. Одно дерево за дру-
гим брав Петро в свою опіку,
виривав з рук людодів, і зміняв
до не пізнання. Ще рік, та май-
же всі дерева перейшли в опіку
Петра, а вовкулакам не зістало
ся, як де иньше шукати стерва.
А шкїлками Тараса, то годї бу-
ло і налюбовати ся. Засадить бу-
ло криве, тирхаве, а ту вже — і
окам своїм не даш віри — ви-
ходить якесь таке любенцьке, що й
не надивити ся. Підросте з них
котре до своїх літ, Тарас пере-
несе його сейчас на видне місце,
поміж рідню; „дивитї — наче
каже — то ваші діти, ваша потї-
ха, ваша слава, ваша будуч-
ність.” І раділи батьки сердцем,
і плакали матери сльозами ра-
дості; а всі в саду блестяли жи-
тєм віри, надї і любовю. про-

славляючи Отця небесного і
благодарячи Петра і Тараса.

Чи то вже конець, спитає не-
одн? Ні, сердешні, то тільки
собі вступ!...

Початку і кінця глядїть самі
та таки в своїй рідній хатї!...

Дмитро Андреко.

Новинки.

КАЛЕНДАР.

Март

11	Ч.	Парфурія
12	П.	Прикоп'я
13	С.	Василія, Нест
14	В.	Март. Евдокі
15	П.	Теофота св
16	В.	Зенона, Евтроп
17	С.	Герасима

— Подає ся до прилюдної ві-
домости, що адреса Іх Преосвя-
щенства Епископа від дня 6-
с. м. звучить: Rt. Rev. S. S.
Ortynsky, gen. cath. bishop, 816,
N. Franklin Str. Philadelphia, Pa.

— Недавно прибув з поворо-
том до Вінніпегу православний
пїп Ігумен Арсеній. Зараз на
першій кроцї почав він видава-
ти часопис „Канадійська Гни-
ва” ширячи у нїй тенденції мо-
скальофільські; крім сего чита-
ємо в 8. числі „Кан. Фармера”,
відозву сего хитрого ігумена в
справі русько-української бур-
си в місцевості Gimli Man. По-
заяк „Кан. Фар.” вилізши на ко-
турни „безпарійности” і ого-
лошуючи усе без розбору, ви-
свїдчає тим нашої канадій-
ської суспільности правдивої
медвежу прислугу прикладаю-
чи впрост руки до зросту мо-
скальофільської гнилі, тому ми
перестерігаємо канад. фармерів
шо Арсеній є здекальованим
москальофїлом, і в здвигненім за
наші гроші і нашим трудом
„укр.-семінар” буде проповіду-
вав зраду народа, москальофіль-
ську гнїль, раболопне кривавому
катови Николаєви, а фірма „У-
країнський” є в його устах лиш
хитрою вудкою, на яку хоче ло-
вити дурнів і несвідомих. Нія-
кий свідомий Українець не
приложити руки до чорносотен-
ного діла!

Свій.

— В суботу дня 20-го м. м.
відїхав зі Львова окремим поїз-
дом до Босні оден батальон 8с
полку піхоти. Дня 22-го м. м.
відїхав до Босни знова цїлий
58 полк піхоти зі Станиславо-
ва. Так отже на случай війни
жде Русинів „честь”, що потече
їх кров перша. За се можуть на-
діяти ся від австрійського уряду
собачої вдяки!

— Австрійський парламент
має бути скликаний 10. марта,
щоб вибрати делегації, котрі
заняли-б ся ухваленем кредиту
на випадок війни з Сербією.
Наколи парламент буде неспо-
сібний до полагоди державних
конечностей, то правительство
рішене парламент розв'язати і
правити державою без парла-
менту.

Австрія зміряє щораз близьше
до заведеня абсолютизму.

— Справа Мпрослава Сїчин-
ського. Слідчий судія п. Берзон
доручив в суботу дня 20-го лю-
того Мпрославови Сїчинському
новий акт обжалованя. Розпра-
ва відбудеть ся правдоподібно
в другій половині марта.

— Найкоротша історія XIX
столїтя. Десятнаїцате столїте
переймало від 18-го коня, а пе-
редало 20-му локомотиву, бі-
циклї і самоїзд. Оно застало
серп і косу, а полишило маши-
ну до кошеня; одержало ручну
друкарську прасу, а передало
за то ротаційну машину дру-
карську; переймало ручний ри-
сунок і мальованє пензлем, а пе-
редало своему наслідникови лі-
тографію, фотографію і три-
барвний друк. Оно одержало
ручний ткацький варстат, а по-

лишило прядільню і ткацьку ма-
шинну; переймало вітрильний
корбел, а полишило великий
поспїшний пароплав; одержало
оптичний телеграф, а полишило
електричний кабел, що сполу-
чає моря і цілеччину, телеграф
без дроту і телефон. Десятнаї-
цате столїте переймало старий
чорний порох, а полишило без-
димний і страшенні творива ви-
бухові. Оно одержало лаву
свїчку, а полишило електричне
свїтло; одержало гальванічний
стоп, а полишило машину дп-
намо; переймало рушницї з
кремнем, а передало скоро-
стрільне оружє; застало звичай-
не свїтло, а полишило лучі
Рентгена і Бекереля.

— Д-р Іван Франко перебу-
ває тепер над Адрійським морем
в Льоврані, готел „Централь”.
Хорому письменникови, котрого
здоровлє з кожним днем по-
правляється, товаришить син
Андрій.

— Кільканаїцятьох Серафи-
мом викроплених попів зголо-
сило ся до англїканської цер-
кви з пропозицією, що если ан-
глїканська церква дасть їм під-
могу, то вони перейдуть на ан-
глїканську віру і зачнуть місію
серед нашого народа. Попи ті
заявили, що они мають до роз-
порядження кількадесят церков
і стількиж св'ященників. Англї-
канська місія поки що відмови-
ла помочи, бо се булаби за кош-
товна для них річ, але будуть
старати ся дати до школи кіль-
кох Русинів, щоби з них зроби-
ти відтак по науцї своїх місіо-
нарів серед нашого народа. Є
одже надїя, що в коротцї появ-
лять ся нові „спасителї” амери-
канської Руси!...

— 6-го с. м. по півторагодин-
ній нарадї засудив найвищий
суд в Нью-Йорку цукровий трост
„American Sugar Refining Co.”
на суму 134.116.03 дол. Йшло о
цїлові переступства і як обжало-
вуюча сторона виступив уряд
Зл. Держав.

— Експрезидент Рузвельт не
забавить довго в краю. Як по-
дають, дня 23-го с. м. має він від-
їхати, до Африки, де має взяти
удїл в польованю на лви.

— До чого може дійти звиро-
дїла звїрскїсть людий може по-
служити слідуючий факт, який
лучив ся підчас виконаня виро-
ку смерти на кількох убийни-
ках в Альбі у Франції. Вже ці-
лу ніч перед екзекуцією числен-
ні товпи зі сьвітами перетягали
крїзь місто. Між прихильника-
ми і противниками кари смерти
приходило часто до поважних,
навіть кровавих перепалок. Під-
час виконуваня екзекуції з
трудом лише можна було удер-
жувати спокій та приборкувати
розгони товпи, між якою верхо-
водили головнї женщины, жад-
ні виду крови. Зараз по викона-
нню екзекуції женщины кинули
ся приступом на кошї, в котрих
находили ся трупи стятих пе-
ред хвїлею злочинців, і мача-
ли хустинки в теплій крові, що
сїкала з тїл. Ті хустинки віпа-
ли потім на парасолях і сьпіва-
ючи в походї, удали ся до міста.
Розворушенє в місті трвало до
пізнього вечера.

— Габїнет нового президента
зїстав вже остаточно з'організо-
ваний і в його склад входять слї-
дуючі: державний секретар Ph.
Ch. Knox з Пенсильвенї, —
секр. скарбу: Fr. Mac Veagh з
Ілїнойс; — секр. війни J. M.
Dickinson з Теннесї; — генераль-
ний прокуратор: J. W. Wicher-
shaw з Нью-Йорку; — генераль-
ний почмайстер: F. H. Hitch-
cock з Масачусетс; — секр. вну-
трішних справ: R. A. Ballinger
з Вашингтону; секр. торговлі і
працї: Ch. Nagel з Міссурї.

— В Перзїї, де шах завдяки
намовам і впливови свого пів-
нічного сусїда, царя Николи
зніс був конституцію, нема су-
локою і безнастанно кипить бо-

ротьба поміж військами шаха а
прихильниками конституції. І
ось сими днями подали часопи-
сь відомість, що в околицї Та-
бризу прийшло до борби, в я-
кій реакціонери стратили 2000
людий забитих і ранених. Ко-
мендант повстанців думає ма-
шерувати на столицю, Тегеран,
аби остаточно шротнати шаха з
краю.

— Малесенькі республіки в
центральной Америцї лагодять
ся опять до війни. Дня 5-го с. м.
відїшов кружляк „Президент”
— який заразом становить і ці-
лу военну флоту республіки
Сальвадор з запечатами прика-
зми у море, як думають, з роз-
казом бомбардованя надбереж-
них міст республіки Нікарагуа.
Крім сего обї сї республіки по-
чали мобілізувати свої армії і
правдоподібно в недалозї будемо
свідками бурї в місцї води.

— „3 зовсім певного жерела”
наші часописи опять доносять,
що під натиском посторонніх
держав Сербія наконець „прип-
шла до розуму” і зрезигнувала
із своїх жадань, що до територі-
ального відшкодованя. І справа
в сей спосіб дає опять вигляд,
на мирне поладженє.

— Дня 3-го с. м. в Джеферсон
Сіті, Мо. 98 голосами проти 23
перейшло право заказує про
давати і виробляти в границях
стейту цигаретки і цигареткову
бібулку. За переступленє сего
права наложено кару від 10 до
20 доларів.

— Розбишачтву в Росії нема
кінця. Нема майже дня, щоби не
наспїла десь з якоїсь сторони
сеї держави вість про розбїйни-
чий напад цілих ватаг і то на-
віть не десь в якімсь глухім селї,
але по великих містах, де ада-
валось би, люди можуть бути
безпечніші від нападів цілих
розбишачьких ватаг. Про оден
з таких зухвалих нападів доно-
сять тепер з Вершави. На пе-
редмістї Воля напала оновї ва-
тага узброєних розбишаків чис-
лом 12 около 8 год. вечером на
дїм огородинка Стефана Стше-
лєцького. В хатї знаходилася
цїла родина Стшелєцького, зо-
жжена з його жінки, трох доньок,
70 літної матери Краєвської а
крім того було ще й кілька сво-
яків і наймит. Розбишакї вляз-
ши до хати, загрозили револь-
верами а відтак поязавши всіх
зачали рабувати і забирати, що
лиш дало ся. Відтак етягнувши
Краєвський черевки, зачали її
бити по підшвах, щоби їм ска-
зала, де сховала готівку 7000
рублів. В той спосіб били і
Стшелєцького. Намучивши так
несчасливих цілу годину, забрали
столове єрибло і всїякі дорого-
ціннети вартості звиш 3000
рублів, 100 рублів готівкою і
втекли, замкнувши поред тим
всіх пов'язаних. На щастє 14-літ-
на донька якоєсь розв'язала ся і
вибігла та наробила крику. Лю-
ди збігли ся і увільнили пов'я-
зану родину, але за розбишак-
ами і слїд пропав.

СПРОСТОВАНЄ ОШИБКИ.

В отсему числі на сторонї
7-їй 1-ша шпальта, з верш з гор-
и місто „Юрієвич”, має бути:
„Рилович” а в 2-їй шпальтї, 47-
їй верш з гори (та сама сторо-
на) місто „церкви” має бути
„цирку.” Після сього просити
ся згаданї місця справити.

Отсим повідомляємо всі ор-
ганізації русько-українські в
Брукліні і Нью-Йорку, що Тов.
„Запорожська Сїч” в Брукліні
устроє Великий річний Баль в
день 1-го мая 1909 року. в Сасі-
ліа Hall, під числом 101—103
Grand Str. Brooklyn, N. Y. Про-
симо отже щоби встрїпати ся в
той день з другими балями.

Уряд Тов. „Запорожська Сїч” в
Брукліні.

Від Головного Уряду Р. Н. Союза в Америцї.

Розмет за місяць Лютий 1909.

Від 38.	Івко Міруцкий, ум. 1. 12 08 . . .	1000.00
31.	Мих. Ковач, ум. 16. 12, 08 . . .	1000.00
17.	Грип' Фик, член і муж Анни, ум. 21. 1. 09 . . .	1100.00
55.	Павло Серединський, ум. 24. 1 09 . . .	500.00
33.	Ю Іванна Гула, ж Івана, ум. 21. 1, 09 . . .	400.00
198.	Гриць Козак, утратив обї ноги . . .	1000.00
104.	Василь Огороднянский, тяжке пока- ліченє бох нїг . . .	250.00
10.	Павло Хомкович, ум. 11. 1. 09 . . .	1000.00
Виплачено за смети на суму . . .		6550.00
Платня гол. урядників за Лютий . . .		190.00
Адміністрація Союза за Лютий . . .		215.00
Засїданє конгр. комісії і гол. уряду . . .		393.92
За платвичі квїжочки, декларації і другї друки . . .		513.25
За новий н кїад квїг для Братств . . .		860.00
Весь розхїд виносить . . .		8722.17

Розмет платить 9577 членів на цїле посмертне
кождий по 86 п.) і 1312 членів на пів посмертно-
го (кождий по 43 цнт.). Крім того кождий член пла-
тить за орган „Союза” по 10 цнт., на Резерв. Фонд
по 2 центи, на Народний Фонд по 1 центї, на Ф. Ві-
дних по 1 цнт.

Член на цїле посмертне платить 100 дол. а на
половину посмертного 57 цнт.

Д. Капітула, председатель. С. Ядловский, секретар.
А. Шаршонь, касїєр.

! Вже вийшло перше число!
ГУМОРИСТИЧНО-САТИРИЧНОГО РУСЬКОГО
ДВОТИЖНЕВНИКА

ШЕРШЕНЬ

Множество у нїм дуже сьмішних образків, жар-
тів, дотепів і т. д. Хто сю часопись запланує,
той буде сьміяв ся до розпуку. На цїлий рік (до 1-го
січня 1910 року) коштує всего 1.50 доларя.

„ШЕРШЕНЬ” буде прилітати тільки до тих,
хто пришле йому запрошенє і 1.50 дол. на кошта по-
дорожї слїпінг-карою (фрейтом він безусловно не їз-
дить). На обїцянки рівнож „Шершень” ані вусом
не моргне!

Тому Русини: Позір! спішіть ся, а будете сьмі-
яти ся аж до нового року!

Спішіть ся з передплатою, бо пізніше забракне
чисел!

Перший „Шершень” полетїв лише до своїх до-
брих знайомих, та має повну надїю, що ті приймуть
його з отвертими руками, щиро ним заопікують ся,
і вкажуть йому дорогу до всіх щирих патріотів. Дру-
гий „Шершень” хоче вже „їхати з парадом” і навіть
до рідного свого брата не прилетить без грошей!

А варт а його запросити!

„Шершень” кусає тільки злих людей і то аж до
смерти! Добрим людям не робить нічого злого —
протинно, ще їх веселить і розганяє журу і скуку.

„Шершень” виходить на 8 сторін друку, два
рази на місяць, кожного 1-го і 15-го.

Пишіть до „Шершеня” всїякі сьмішні річи, а
ми їх видрукуємо.

Переплату і замовленя посилайте на адресу:

„SZERSZEN”

184 Hudson Street, New York, N. Y.

6 33

Doctor Eduard Knight

227 W. 74-th st., 2-nd floor, New York, N. Y.

Спеціалїст всьяких недуг мужеських і жіночих

Виліченє — если можливе — вилічує дуже скоро і по
уміркованїй цїні.

Хороба, если не до виліченя, тогди се за-
являю кождому пацієнтови, щоби не паражу-
вав ся на непотрібні кошта.

Досліджую хвороби при помочи Рентгена. Се є
найліпше єредство до пізнаня ріжних недуг.

ГОДИНИ УРЯДОВІ:

від 9 до 11 рано, а від 4 до 6 вечером.

Адреса:

Dr. EDUARD KNIGHT,

227 W. 74-th st., 2-nd floor, New York, N. Y.

СПРАВН „СОЮЗА“.

Покровитель і почесний член
Р. Н. Союзу.

Пресвященство Стефан Сотер Ортинський, перший руський єпископ в Америці.

Головний Уряд „Р. Н. С.“ на роки 1908—1910.
Духовний управитель:
о. Михайло Балог,
712 Carson Str. S. S. Pittsburg, Pa.

Председатель:
Дмитро Капітула,
McAdoo, Pa.

Місто-председателька:
Марія Черемшак,
Trenton, N. J.

Місто-председатель:
Федор Гут. Кульчицький
Pittsburg, Pa.

Касієр:
Алексій Шаршонь,
524 Pine & Franklin St., Shamokin, Pa.

Секретар фінансовий:
Семен Ядловський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий:
Теодоровий Лабовський,
Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:
Михайло Веля, Holyoke, Mass.
Петро Ярема, New York, N. Y.
Іван Глова, Shamokin, Pa.
Андрей Стефанович, Pittsburg, Pa.
Алексій Горбаль, Derby, Conn.
Михайло Чергін, Cleveland, O.

Контрольна Комісія:
о. Д. Добротвор, 25 Chesnut Str. Yonkers, N. Y.
Василь Гришко, Scranton, Pa.
Михайло Бабій, Chicago, Ill.

Директор друкарні:
о. П. Понятин, 411 Washington Ave., Elizabeth, N. J.

Редактор:
Ант. Цурковський, 184 Hudson Str., New York, N. Y.

Менеджер друкарні:
К. Кирів, 184 Hudson Str., New York, N. Y.

Головний організатор:
Мих. Веля,
56 Hamilton Str., Holyoke, Mass.

Ч. 852 КВІТ 400.00
на чотирьох дол., котрі п. Теодор Юрчак вибрав як пос. запомогу по жені Магдалені з Гол. Каси Р. Н. Союзу.
Віндбер, Па., дня 28 Лют. 1909.
Теодор Юрчак.

Свідки:
Михайл Марич,
Стефан Дух.

Від місц. Уряду Р. Н. Союзу
від. 143 в Віндбер, Па.
Юрко Воклаш, преде.,
Михайл Люшинський, касієр,
Стефан Малець, секр.

Ч. 860 КВІТ 250.00
на двіста п'ятьдесять дол. котрі п. Танька Кирек вибрала як пос. запомогу по мужу Лука (часті сирітка) з Голов. Каси Р. Н. С. Сиракюс, Н. Й., дня 1. Марта 1909. р.

Свідки:
Танька Кирек.
Від місц. Уряду Р. Н. Союзу від. 39 в Сиракюс, Н. Й.

Ч. 816 КВІТ 250.00
на двіста п'ятьдесять дол. які Танька Кирек отримала як посмертну запомогу по мужу Лукачу (помер в краю) з Голов. Каси Р. Н. Союзу.
Сиракюс, Н. Й., дня 1 Марта 1909. р.

Свідки:
Танька Кирек.
Іван Фецич,
Григорій Гнатко.

Від місц. Уряду Р. Н. Союзу
від. 39 в Сиракюс, Н. Й.
Григорій Гнатко, преде.,
(Печатка) Іван Фецич, секр.

Подарка.

Отсим складаю сердечну подяку так Головному Урядови Р. Н. Союзу як і місцевому відділові за скорі і точне виплачене мені посмертної запомоги по мужу Лукачу, члені 39 го відділу Р. Н. Союзу.

Танька Кирек.

Рух

в відділах Р. Н. Союзу.

CARNEGIE, PA., тов. Січ, від. 136 подає до відомости, що в неділю дня 14 го марта с. р. буде приймати ся до братства від 16 до 30 літ без вступного, а від 30 до 40 за половину.

П. Бурін.

McKEESPORT, PA. Бр. Св. Ів. Хрест. від. 48 подає до відомости, що вибрано слідуєчий новий уряд: П. Фринцко, преде., Г. Гніздар, кас., М. Фринцко, секр., А. Пагрий зап., Ів. Куріла, Н. Трояновський доз. хор. Іх адреса: John Kuryla, 132 Seken Str., M. Trojanowskyj, 413 White Str. Хорий член на повідомивши надз. хорих не має права до запомоги. Хто завинить більше як за 2 місяці буде суспендований. Митинг в кожду третю неділю в місяці в галі під церквою. Адреса: М. Fryncko, McKeesport, Pa. 619 Juniata St.

М. Фринцко, секр.

PORT BUCKLEY, PA. Братство Св. Івана Хрест. відділ 223 подає до відомости, що дня 21-го Лютого, на місячній митингу запала слідуєча ухваля: „Члени, котрі довгують до братства місячне, чи розмет, а на найближшій митингу не вирівнають свого довгу, будуть з Братства і Союзу виключені. Також на будуче, если не будуть правильно свої належитости платити, так само з ними поступити ся.“ Буде поступати ся на будуче строго після повної ухвали. В Марці, в неділю по п'ятнадцятій відбуде ся перший митинг квартальний. Не явивший ся член підлягає карі 50 цент.

**П. Кондрацький, преде.,
І. Завойський, кас.,
С. Запоточний, секр.,
М. Нагребський, секр. рег.**

EAST BUFFALO, N. Y. Бр. Св. О. Николая від. 127 подає до прилюдної відомости, що дня 21-го марта с. р. відбуде ся річний митинг. Неявивший ся на нього заплатити 50 цент. кари.

Ю. Сигловий, секр.

McKEES ROCKS, PA. Бр. Св. Дим. від. 91 подає до відомости своїм членам, що брацкі митинги будуть відбувати ся доперва від третьої години по полудня. Позаяк в тій галі зараз по Службі Божій є митинг бр. Пр. Богор. Не могутий явити ся на митингу член мусить про се повідомити председателя і вирівнати свої валежитости, бо в противнім разі буде виключений. Митинги в кожду другу неділю по першій в парохіальній галі.

Е. Бодак, секр.

ROCHESTER, N. Y. Бр. Св. Йосифа подає до відомости, що з урядженого дня 13 го Січня балю було 34.01 дол. чистого доходу, а з представлення дня 13-го Лютого („Тимко Капраль“) було доходу 15.15 дол., які то обі суми жертвовано на місцеву грекат. церкву.

М. Мелек, секр.

NEWARK, N. J. бр. св. Йона Кр., від. 76. завідомляє своїх членів, що по десятій в середу, се значить 17. марта, о годині пів до восьмої вечером відбуде ся квартальний митинг. Кождий член повинен явити ся під карою 50 ц. а урядник і дол.

**Іван Алексювич преде.,
Федор Олійник кас.,
Йолян Демків секр.**

PORT JERVIS, N. Y., бр. св. Арх. Мих., від. 198. подає до відомости, що дня 14. марта відбуде ся митинг о годині 7-й вечером в домі Григорія Гумовського під ч. 43. R. R. Ave. Всі члени мають ся явити на сей митинг безсумно позаяк суть важні справи. Неявивший ся член заплатити 50 ц. а урядник і дол. кари.

**Григ. Гумовський преде.,
Войтїх Дорчак кас.,
Михайло Косоного секр.**

NEW YORK, N. Y., Тов. „Зоря“, від. 69. подає до загальної відомости що надзвичайний митинг, відбуде ся дня 13-го марта 1909, в Liberty Hall, 255—263 Houston Str. На митингу буде ся обговорювати дуже важні справи. Неявивший ся член заплатити 50 ц. а урядник і дол. кари.

**І. Биць секр.,
В. Маркевич преде.**

ROCHESTER, N. Y. бр. св. Йосафата відділ 217 подає до відомости, що брацкі митинги відбувати ся будуть в третій тиждень по першій що місяця.

М. Мелих секр.

ДРІВНІ ОГОЛОШЕННЯ
як пошукування знакомих, оголошення балів, представлень, сходін і т. п. друкуємо в „Свободі“ по ціні одного цента від слова за оден раз. Гроші треба присилати наперед.

КОНКУРС.

Греко-католицька церковна рада шукає дяко-учителя під слідуєчими услівями: 1) Має бути дипломований дяко-учитель, походять з Угорщини, 2) Вести щоденну науку в школі і читати а) катехизм і біблію, б) церковного співу в) читати і писати так руськими як і латинськими буквами г) рахунків з) географії і історії — під дозором духовника і церковної ради. Платня від кождої дитини по 25 центів місячно. 3) Має бути ревним греко-католиком і доброго характеру. 4) Платня: а) місячно 40.00 дол. б) за дві угорські Служби Божі 4.00 д. в) накопів скаче чистити церкву і дзвонити — місячно 5.00 дол. 5) Школа звичайна.

Голосити ся у місцевого священика з залученем диплома і свідчення від тих священиків, під котрими кандидат служив як дяко-учитель.

о. Валентій Балог,
Box 191,
Whiting, Ind.

ОГОЛОШЕННЯ.

Потрібую сейчас дяко-учителя. Платня місячна (без помешаня і харчу) від 35 до 50 доларів в міру заслуг. Вимоги: 1) Грнотное знане нотного співу, бодай в практ. і, так щоб умів провадити хор. 2) Голос теноровий. 3) Знане провадження вечерної школи в руській язичі дві години денно, (в Суботу цілий день) з тугешними дітьми. 4) Моральність і тверезість.

Голоситись на адресу:
**Rev. V. S. Hryvnak,
Box 375
Olyphant, Pa.
Lacka, Co.**

ІСПИТОВАНИЙ ДЯК
гряде посади. Викаже ся добрим свідченнями. 8-11

**John Huculak
02 Amherst St., Manchester, N. H.**

Опытний пасічник
знаючий робити рамкові улі системи „Dadana“ гряде посади. Адреса в „Свободі“.

ЧОЛОВІК знаючий карпенську пейнтерську і племберську роботу гряде місця джанітора. Адрес в редакції.

ХТО ЗНАЄ
адресу Олексі Данилюка, замешкалого передше, на Расон і лише там уважного до збирання колекти, або і він сам, нехай повідомить про се:
**Rev. O. Rotko,
Box 1091, Carnegie, Pa.**

Де є ОНУФРЕЙ КОПЧАК?
Хтоб про него що знав, зволить донести на адресу:
**George Korczak,
102 Orchard St., McKees Rocks, Pa.**

Де є ТЕКЛЯ ГАВЕР родом з Журина, повіт Чортків. Приїхала до Америки тому 3 місяці і подібно має перебувати в Little Falls, N. Y. Хтоби о ній знав або она сама, то прошу донести до Онуфрей Шешкевич, 556 N. 23rd St., Philadelphia, Pa.

Де є МАРІЯ КУНЦІК? Має знаходити ся деє коло Шікаго, Іл. Хтоб про ю що знав, або вона сама зволить ласкаво донести до: Theo. Swiatkowski, 422 Vine St., Shamokin, Pa.

Храїни позір!
Бели хочете щось нового, або яку цікаву книжечку, то пишть до нас, залучаючи марку на відповідь. Великий вибір книжок. Також календарі „Просвіти.“
**Knyharnia Nowostyj,
808 Carson St., S. Pittsburg, Pa.**

Хористна праця для кождого!

Попрашуємо чесних людей до розповсюдження нашого кравого тютюну за добрим винагородженням. Ся праця єсть дуже пошлатна і легка для кождого Русина. В кождій місцевості знаходиться багато робітників, котріб хотіли також тютюну, який курили у своїй вітчизні. Отже ми кождому дамо до розпродажи власне такий тютюн і його працю коро розпродажи совістно винагородимо. Маємо тютюн російський і австрійський.

Хто зголосить ся до нас, дістане разом з інформаціями і несподіванку, яку всі будуть йому завидувати.

Пишть сейчас по близші інформації і прібіки тютюну, котрі вишлемо даром — залучаючи 2 ц. марку на пересилку — до
**Russian Tobacco Co.
132 Nassau St., Room 301, Dept. 8,
New York, N. Y.**

„ГАЙДАМАКИ“

МІСЯЧНИХ
для українського робучого народа в Америці.

Впхходить в четвер з кінцем кождого місяця під числом 339 E. 20-th Street. New-York, N. Y.

Передплата на рік 100 долар. В Австрії і Росії „150. доларя. Оказові числа даром.

Не повинно бути одного щирого робітника Українця в Америці, щоб не передплачував часопис „ГАЙДАМАКИ“.

Адреса: „Gaydamaki“
339 East 20 Street,
New-York N. Y.

ЯКИЙ РІЧІ НЕ МОЖ НІКОЛИ ЗАПЕРЕЧИТИ.

Наслідкам, наicoli на них можна глядіти і їх видіти власними своїми очима не можна ніколи заперечити. Наicoli ми одержуємо в чімсь завсідги одні і ті самі наслідки, то на них можемо вже певно полагати. І се власне є причиною, чому Трінера Американський Еліксир Гірко Вина став ся так популярний. Вплив сего вина на наше травлене не дасть ся ніколи заперечити. Хороба, як страта апетиту, блідий або жовтий цвіт лица, болі по кождій їді, здуте, звертане, відбиване ся квасів, ґазів, констапція, коліки, викиди та і вслякого другого рода долєгливости безусловно усуває Трінера Американський Еліксир Гірко Вина. Не зволікайте з курацією, коли хочете запобічи, аби хороба не овладіла вами з цілою силою. По всіх другосторах.

**Jos. Triner,
616—622 S. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.**

Лікарська порада поштовою дорогою зовсім даром і безплатно.

Еще пару слів про Альберту (Нанада.)

Що день сонце на небі що раз висше підходить, пригріває. День стає довший, тепліший. От, і вже весна наближає ся, а з нею нові гадки та думки. А передовсім робітники. Не оден маючи трохи запрацюваного гроша роздумує собі, щоб то з ними зробити, аби лекше жити на широкому світі? Завів би штор, — не спосібний до того. Завів би щось иншого — таке саме... А годі на віки закопувати ся живому під землю в майнах. Та й робити по тих клятих фабриках, що лиш на кождім кроці каліцтва та смерть також годі... Із всего найліпше було-б відійти піти на фарму, та зажити новим житєм, свободним від небезпек від усіх неприятностей, читаючи на кождого фабричного робітника. Таке собі не один роздумує. І бажав би я поділитись своїми гадками з такими робітниками та і в дежим ім помогти. В попередних числах „Свободи“ читав я допис д. Гр. Крайківського, в котрій він дуже захвалює фарми у Альберті. Він каже, що нема ніде ліпшої країни для фермера як Альберта, та обіцєе поселенням ся на фармах в короткім часі міліони. На се відозвав ся д. І. Ардан, котрий закинув д. Крайків., що се є неможливе. Признаю, що допис д. І. Ардана є зовсім влучна, мимо того, що д. Ардан не був ніколи в Альберті, і зовсім не ознаколений так із її положенєм як д. Кр. Але се може хіба кождий добре зрозуміти і пізнати, що нема ніде в світі такого, аби хтось міг так розбогатіти, і то за короткий час, як се писав д. Крайків. Сі дописи читало багато людей по різних плеязах. І декотрі знаочі мене і мою адресу і писали, щоби я їм обяснив докладно як властиво має ся з фермерським житєм в Альберті. І тому я рішив ся подати також у „Свободі“ дещо, аби і ширший

загал міг з сего скористати та ширше дізнати ся про сі Альбертійські фарми.

Альберта має до волі фармів на продаж, а також і гомстедів (дарових фарм.) Земля дика платить ся від 8 до 15 і висше дол. за акер. Се зависить від того як і в якім положенню вона лежить. Оброблені фарми, близько колій або міста коштують більше та їх ціна сягає і поверх 20.00 дол. Але Альберта має еще много землі немірної: ціла північна части Альберти, дальше майже самий центр від півночі і полудня є до роздачі. Землю если купуєсь, то у компанії „C. P. R.“ і „C. N. R.“ і „Hudson Bay“. Купити землю можна дебуди в Альберті задля того, що населене є тут дуже рідке. Гомстедів можна дістати в північній часті Альберти, вздовж треки „C. N. R.“, в віддаленю яких 50 миль. В Канаді ввійшло таке право (від 1-го вересня м. р.), що кождий поселенець має право купити собі другу фарму, если хоче, по ціні 3 дол. за акер на виплату протягом 5 літ і на 5 процент. Але лекше є брати одну фарму як більше. Земля є всляка: пісковий чорнозем і жовта глина, і пісковата. Родять ся пшениця, жито, ячмінь, овес, лен, коноплі, горох, гречка, бараболі, бураки, капуста і т. д. Кукуруза, огірки і фасоль, позаяк потребують довшого літа не завсідги вдають ся. Продукція збіжа є досить добра, лиш дешева. Пшениця платить ся від 50 цент. до долара, овес від 20 цт. до 45 цт., ячмінь від 30 ц. до 45, бараболі від 20 до 40 нт. за бушель. Щоб мож добре розпочати господарку на фармі, потрібно що найменше мати 500—600 доларів, бо як грошей нема, то і не думай про фарму. Тут в Альберті мусить чоловік собі сам помагати в роботі, бо літом робітник коштує що найменше 1 дол. на день і харч. Та і за сю плату годі його наптити. Люди помагують собі машинами фермерськими. А машини досить дорого коштують. Приміром за віз платить ся від 80 до 100 дол., плуг від 25 до 32 дол., борони від 17 до 20 дол., різаків від 40 до 55 дол., сани від 35 до 40 дол., косарка 65 дол., грабарка 45 дол., жниварка 165 дол., сіварка 100 дол., добра пара коний від 250 до 500 дол., упряж на коні від 25 до 40 дол., добрих пара волів від 100 до 160 дол., упряж на волів від 12 до 16 дол. і т. д. Одже як видно із сего, то годі почати фармувати не маючи в руках пару сот доларів, бо без машин нічо сам не вдієш. Худоба тут платить ся так: добра коро-ва від 25 до 35 дол., вівця від 7 до 10 дол., тона сіна коштує від 3 до 5 дол. Хто починає перший рік на фармі робити, то той ліпше виходить, як купить волів, бо волі раз дешевші а друге і ліпше надають ся до роботи. Будівляний матеріал тут так платить ся: 1000 стіп (feet) дощовид від 15 до 20 дол. і висше. Але того матеріалу мало хто із фермерів купує, бо звичайно фермери ріжуть собі самі дошки; вони рубают самі у лісі оскікові або смерекові льоски, звозять їх на одно місце і наймають машину, що ріже дошки за яку платять 4.50 до 5 д. за 1000 стіп. Ліс купують у компанії за дуже малі гроші, або рубують в державнім, то є на вільних гомстедах, де платять тільки 25 цт. за „permit“ то є позволене.

Північна части Альберти має досить лісів. Ростуть у них осика, трепета, смерека, береза, темрак і т. д.

Гдаю, що може сказане вистане для цікавих довідати ся про Альберту. Хтотівби дещо инше і більше про ню довідати ся, то нехай напише до мене на адрес: Nich. Gawinczuk P. O. Chipman, Alta. Canada, а я радо йому відповім.

Никола Гавінчук.

Вступайте до Союзу!

„Союз“ — одинока русько народна організація в Америці.

Приймає членів від 1 року до 40 літ жити.

Вступне після літ.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

В разі смерті члена класи „А“ (ціле посмертне) \$1000.00.

В разі смерті члена класи „Б“ (половину посмертного) \$500.00.

Посмертне за жінку або мужа члена класи „А“ 400.00 дол.

Посмертне за жінку або мужа члена класи „Б“ 200.00 дол.

Посмертне за діти від 15.00 до \$300.00.

В разі утрати: а) обох очей ліг або рук \$1000.00.

б) одної руки, ноги або ока \$300.00.

Слз отець родини в шпиталі божевільних, Союз платить щороку родині \$150.00.

Хто хоче вступити до Союзу, мусить вписатись також до братства, яке належить до Союзу.

Вамне для П. П. Секретарів Р. Н. Союзу.

Повідомляю раз на все, що всі гроші належачі до каси Р. Н. Союзу, посилає ся так: на money-order-ах або чеках виписує ся ім'я Alex Sharshon, Shamokin, Pa. Дальше так записаний money-order або чек не посилає ся до Голов. Касієра, але враз з виказами до Голов. Секретаря. Головний секретар опісля відсилає їх до Голов. Касієра.

С. Ядловський,
Голов. Секретар.

РОЗМОВА

Юрієвич: Вжеж то ви „Українці“ то страх невідчужні. Таж ми так вас любимо, „аки волк овцы своя“, дабем о вас, стараєм ся руками і ногами, подекуда навіть рублями „очистити“ ваш греко католицький обряд, а церкви ваші хочемо лиш тому взяти в свою оіку, аби вам не забрали Япанцы, як від нас Порт-Артур. А ви, невідчужні, відкидаєте нашу помічну руку.

Дмитро: Є то звичайно тактика злодіїв, що крадуть лиш длатого, аби, як говорять, другий не украв. От, дайте нам спокій, не опікуйте ся нами, коли вас о то не просимо. Наш на рід потрафить сам чесно провадити ся, та ще й вас на вернув би на дорогу честоти і правди. Пильнуйте краще своєї віри, котра вже й так ледви дихає. Таж таких славних „подвижников“ як (ви, потрібно як раз в вашій „матушкї Радсеї“, де в кожній губернії є по кілька сект релігійних, де царює найбільша темнота, розбій, поневолене народа, а ваша „видима“ голова не може собі з тим всім вже й ради дати, та заводять заєдно „порядки“ при помочи нагайки, куль шибениці і каторги. А чесних людей так у вас дуже мало. От і недавно, коли було треба до провадження якогось діла чесного чоловіка, мусіли ви розписувати аж конкурс, та не знати чи і до нині такий знайшов ся. От жийте собі спокійно побіч нас, як Бог приказав і нас не зачіпайте, а ні, то йдіть собі там звідки прийшли, бо ми тримаємо ся того що — мовляв — подрешеного гостя можна часом і за двері викинути, та на дорогу навіть і де чим „почастувати“.

Риловіч: Да, да розговорились ся... Нам стало вас жалі і тому прийшли з оттуда, щоб вас „спасати“. Маємо тут навіть свою агенцію душехазства (Міссію), в котрій подвизаєм ся, далі маєм часопис як „Правда“, „Союз“, „Поступ“, а все то для вас бо ми самі ніколи не нечитаем; так пощо то все знало ся, если і ви не будете їх читати; все те коштує немало рублєй. Таж і ми хочемо жити, а своїх немаєм, бо як лан котрий вирве ся з „Россії“, то о православію і чути не хоче, та єму надіаєсь. Нам дають рублі, без котрих — правду сказавши — ми нічого не варту, а від нас жадають „роботи“. От недавно прийшов указ „свыше“, що за кожну „навернену“ греко-католицьку душу будуть від тепер платити 1 рубль і 20 копєк. Щож, не „харапо“ то?...

Дмитро: Для вас, то певно хорошо. Є на світі така упала людина, що плює їй в очи, то она тобї сваже, що дощ паде. Таке і з вами. Що ся тичить колись історію. Т-каж підлих шмат свїт до тепер не знав. Ваш одзюмшленник, гаспадин Марков, видає в Галичині таку газету „Галичанін“ на „россійськомъ языкѣ“ котру описля мусить сам читати, бо люди біаки її не розуміють. Если маєте з нами які рахунки, то ми готові вам виплатити, але пощо втагаєте особу нашого епископа і черните его від стїп до голови?.. Безличні фарисеї! Нашим обовязком є боронити свого князя церкви і ми навіть чванимось, що можем за нам постояти. Не страшні нам ваші гавканя, знайте, що ми готові і на найбільші жертви! У нас нема так низько упавших людей, щоб за 1 рубль і 20 копєк цурали ся своєї прадїдної віри і відступали від свого красного греко кат. обряду. О тим будьте перекенані.

Риловіч: Видно, нема на світі вже правди, лиш у нас православних і у Бога трохи. Если хочете пізнати красу обряду, то прийдіть в наш кафедральний собор в „Нью-Йорк“... Згляньте ся на наші бороди...

Дмитро: Казала Феса, що обїйде ся. Не цікаві дивити ся на ваші бороди. У нас, в Галичині кожний жид може ще більшою, як у вас похвалити ся! Вираді для цікавости можна, але ми не хочемо з вашої катебри робити цирку, або якого иньшого видовища, тож ходіть собі здорові самі Своєю же дурною бородою не заїмпонуете уже нам, бо у нас в кождім селі і по містах знайшов ся всегда бородач, що продавав „ачіщенную“, та о них лишили ся нам немилі спомини. „Гегієнічески“ даже єсть „обритити“ бороду. Зрештою Америка вільний край і кождий найрєбїть, як захоче.

Риловіч: Кажете — Америка вільний край, а я кажу, що нїт. Если Америка була вільним краєм, то президент повинен прийняти православну віру, а миб его зрєбили за раз другою „видимою“ головою. Тоді аж діпняли би ми своєї ціли. Описля повадї би видати в нашім руск. епископ. керманьчїв „Руского Народного Союзу“ і парувот „неблагословенных Украинцев“. Ми уставлялиб шибениці і зрєбилиб з нами поріток, як у „нашої славної, патїялмої Радсеї“. Острєнка же вдуєлибсьмо! А так що? Они ще й сьміють ся з нас... Написалисьмо раз гарну статю о православній бороді, так зараз знайшов ся якийсь „писмака“ від „Свободи“, котрий повяжєв ся осьмішити нашу бороду. Кидают ся на наші сьвятощі, як Наумович і т. д. І щож з ними робити? Куди не чедимо ся, усюди програємо як війну з Японом, ще і встиду наберем ся. От чисте царославне „землетрасєніє“, о много страшнїйше чим в Італії! І

Дмитро: Видите отже як на долони, по чий сторонї правда і не дивуйте ся! Вас знає вже цілий свїт. Не далекий уже час, коли о ваших „делках“ будуть згадувати з обридженем. Мож спокійно глядамо в будучиїть.

Риловіч: Так виджу нема що з вами говорити... От лучше засьвіаю собі хибу одну з найновїйших „цєсѣ“, бо „Жирь вамь братя“ тепер уже невмодї Сьлїпає:

Ми в салон їдем вси з рублями і як станем в-ряд: Він застелїть ся флашками, Випити в лад; Кожний з нас цап гаспадин, А вси разом як здїн.

Як нам мозїя затупїють, Поправим пивцем. Ноги наші не омліють, Випїєм все тихцем. І аж тогди відпочнем, Коли схизму заведем.

Єсть куда гулять до волї — Батько наш Латон; Дасть нам рублїв, дасть нам долї, З Українцями вон; А як вийде батюшка к нам, Скаже: слава нацапам.

Да, да... От бачите, так ми понимаем політику.

Острєнка.

ПО АНГЛІЙСЬКИ

хто хоче навчити ся без помочи учителя і то найлекшою методою, нехай пришле марку на відповідь а сему пришлю пробну лекцію в польській мові і всякі близші інформації. Br. Zelski, Vanderbilt Building, Suite 301, New York, N. Y. 9-12

Папєрі листові з образами — представляючі: В. Хмєльницького, І. Франка, Н. Лєсенка, Т. Шевченка.

25 штун 50 цнт. SVOBODA 184 Hudson Str., New York

БУЧЕРНЯ ДО СПРОДАЖИ АБО ВІНАЙМУ

зі всім урядженем в дуже добрім стані. Приступна ціна, на дуже добрім плейзі замешкалім Русинами, де єсть руска церков. В фабриках мають люди сталу роботу. Бизнесу робить ся місячно більше як на 3,000 доларів. Нагода надає ся не аби яка для Русина, тим більше, що нема більше бучерів. Бучерня зараз коло церкви, бизнес іде знаменито.

Хтоби хотїв більше о тім бизнесї довідати ся, нехай зволїть зголосити ся до редакції Swoboda, 184 Hudson St., New York.

Фарми на продаж

в першій руській колонії, в північно-захід. Тексасї.

Еслиб хто з Русинів хотїв набити таку фарму в північно-західній Тексасї в першій руській колонії, чи то за готівку по 15 дол. від акра, чи на сплати до 6 лїт, чи на рент, зволїть зголосити ся до

A. Wala, Box 163, Forth Worth, Texas.

Dr. J. SZLUPAS, 1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

Можна его бачити в офісі: від 8 ої до 10-ої год. рано, від 2 ої до 4-ої попол., від 7-ої до 10-ої вечер.

Книжки

які можна дістати вскладї книжок „Свободи“:

Америка	15
Ангел та пустельник і т. і. ...	15
Борба клас і чому бобїтники організують ся	15
В Старім і Новім краю	25
Гріхи мїліонерів і т. п. С. 7. ...	15
Дєщо з історії православної мїсії в Америці	10
Дєщо про звїяята	30
Дві левади і т. п. С. 5.	15
Дорога любовї, то Божа дорога, С. 6.	15
Емігрант	15
Жовнір	10
Журавлі	10
Житє, зарібки, організації і т. п. в Спол. Державах	15
Земельне питанє	15
Зуб за зуб	10
Історія Руси з образками ..	10
Капітал і праця	15
Книжка рахункова	50
Казка про Жидів	15
Многострадальний народ, огляд історії українського народу	20
Навернений Грішник	20
Народний рух австро-угорських Русинів	15
Новий Завіт	25
Образки і загадки	10
Оповіданя	15
Про відступників від рос. православія	10
Про нутро землі	25
Підземні скарби	25
Покуса	10
Псалтир	15
Розмова Поляка з Русиним ..	10
Смерть	10
Стародавні казки та оповіданя	15
Степові люде	15
Страйк	20
Стрілий на смерть, робітнича драма	15
Товариска ворожка	15
Унія в Америці	20
Хто з чого живе	15
Які то є люди на землі, з 20 образками	50
Як мужик ходив до царя правди шукати	15
Через кордон	15
Руско-англійський тлумач ...	60
Польско-англійський тлумач .	60

Молитвенники в красній оправі.

Бог Надежда моя \$2 50 || Хлїб Душі | 2 50 |
Druh Duszi	1 50
Druh Duszi (в звич. опр.)	75
Молитвенник малий	1 50
Вісєць	1 50
Зборник	2 30

Також можна дістати:

Книжочки колекторські церковні 10 || Книжочки Братські | 10 |
Метрики хрєщення	3
Метрики шлюби	3
Метрики смерті	3
Поманік померших душ ...	10

Пішіть на адресу: Swoboda, 184 Hudson Str., New York, N. Y.

EMIL BACHMAN BADGES, FLAGS, BANNERS, CAPS 580 SOUTH CENTER AVE. CHICAGO

Найбільша чесько-словенська і християнська фірма прапори, тузики, братські відзнаки, шапки та усі річи потрібні для братств в Америці

EMIL BACHMAN 580 So Centre Ave., Chicago, Ill.

Пішіть по наш великий, 60 сторін чисельний каталог, в яким містїть ся також сотні польських листів від всіх славянських братств в Америці. Пішіть до нас по словенськи або по руськи — як хто уміє. Знаємо по руськи читати але відповідати будемо по словенськи.

Свій до свого!

Нумо Братя! Свій до свого! До Маммоша! Всї до одного! Чужих усіх поминайте, Тільки свого підпирайте. Мамрон Русин справедливий, А в бизнесї все уштивий — Хто-же хоче більше знати, Пронї приїти й переконатись. Горівки найлучші має, Бо злих зовсім не тримає. Й так віску, комовицю, Для всіх добру сливовицю Арак, коняк, рум, палєнка І кміників солоденька; Вина рівнож всі хороші І то за дешеві гроші. Пиво сьвіже і холодне — Лучше бути вже не годне. Є пїгара, щоб курити Лиш у него тра купити. Тому Братя, памятайте, Та до нього завертайте. А ті, що з контрїв приїжджають Най сей адрес памятають: Prof. Mamrosh, 110 Morris str., Jersey City, N. J.

Капітал \$100,000.00 Надвижка \$633,431.51 Цїле майно \$4,327,853.05

German Savings & Deposit Bank на розі 14 ої і Carson улиці, South Side, Pittsburg, Pa.

є загально знаний, як один з найлучше проваджених Банків в Пенсильванії, що зповні ствердили і державні контролєри. Щадїть отже і складайте гроші на 4% тільки в тім Банку як однім з найпевнїйших. Висилаючи гроші платите від пересилки ціни поштої. Шифкарти на всі лїнії І. II. і III. кл. Справи військові, нотарїальні і судові залагоджуємо скоро.

Й. Е. Рот, президент, Й. Е. Ерн від ескєкутиви, А. П. Міллер касїєр, Ал. Бучак ур. банку.

177-м. з 17 іменами ЖЕЛІЗНИЧОГО ГОДИНИКА для мушкетєрів і жінок, накручує ся без ключика, позолочуваний, вкравдєно на 26 лїт, подвійний куверт красне вкривані. Ходить безусловно точно та спеціально зроблені для людей, котрі роблять при жєланїях, і гарантує ся на 20 лїт. Не звичайна нагода — Ми випломо сєй годинник на кождої адресї за посиланєм (C. O. D.) \$5.75 і за зворотом пересилка, в тїм привїдемо, що кождий може його оплїнути, і если єму не подобає ся — то тоді не потребує платити від одного цєнта. За такий годинник у вишнього купця треба заплатити 35 дол. Дуже гарний 14 кар. золотем позолочений ланцюжок з даремисєм — дає ся даром до кождого годинника. EXCELSIOR WATCH CO. 1101 Athenaeum Building, Chicago, Ill.

ОДИНОКИЙ РУСЬКИЙ ФОТОГРАФ ПАВЛО ГУРДУС 77 Newark Ave., близько Henderson St., JERSEY CITY, N. J.

Приїдїть до моєї робітні і придвїть ся моїй роботї, а яко правдивї знатокї переконатись, що я більше даю, чим обїцюю. Фотографї виконує старанно і з великою точностю. Двїть ся добре на номер дому! P. HURDUS, 77 Newark Ave., near Henderson St., JERSEY CITY, N. J.

Хто хоче добре і безпечно умістити свої гроші в ріднім краю нехай посилєє їх до Народної Торговлї у Львові, котра має вже шість своїх власних камєниць. Від вкладок на книжочки платити „Народна Торговля“ 4 і пів процєнт.

ВИРОБИ БРАЦКІ

машлі, шапки, відзнаки, хоругви, уніформн.

Цінне і проєкт вислєє даром

Можете писати до нас по руськи, словенськи або польськи.

R. H. MORGAN 13 N. MAIN ST. SHENANDOAH, PA.

Одинокий руський адвокат і нотар на цілу Америку Доктор прав ЮЛІАН ЧУПНА Консулярний комісар. Полагоджує всі справи в Галичині, Процєс спадкої і ґрунтові. Відбєрє гроші від довжиків. Справи військові. Споряджує контракти, повномочія і доїняші документи. Перепроводжує інтєбуляції і всі вишні гіпотєти. 3 N. Main Str. WILKES-BARRE, PA. Адрес поштовий: JULIAN CZUPKA, LL. D. P. O. Box 372, WILKES-BARRE, PA.

MERCHANTS NATIONAL BANK Шенандоа, Па. Капітал 100,000.00 дол. Надвижка 120,000.00 дол. Депозити више пів мїліона доларїв. Оє NATIONAL BANK зартерований Урядом Злучених Держав і під безпосередню контролю тогож уряду. Є сє одинокий Банк в Шенандоа, Па. що має овії власний будинок, в яком містїть ся почта. Вкладайте гроші до того Банку а дистанте від них процєнт. Банк сєй виплачує що року тисячі доларїв процєнту своїм востумерам, котрі мають в нїм свої гроші. Там розмовляє ся по руськи. Merchants National Bank на розі улиць Мейн і Лойд, Shenandoah Pa.

Читайте уважно!

Звертаємо увагу усіх Вп. Родичів що одиноким управлінням до пересилки грошей на стейт Конєктікот є ГАВРІЛ ДЗІАДІН, 130 Main Str., Derby, Conn.

який є нотарем публичним і має канцїю в стейті в сумї 10,000 доларїв. У всякій справї удавайте ся лиш до него. Він виробляє повновласти, контракти купівлі і продажі і т. д. Полагоджує справи військові як ушїльєня від асєнтерувки, контролї, вправ і т. п. Продає шифкарти на всі лїнії корабельні. Мінє і пересилєє гроші до всіх країв. Тому, Родичї, проч в чужини а удавайте ся лиш до: GABRIEL DZIADYK, 130 Main Str., Derby, Conn.

G 34 Золота годинна і ланцюшон за darmo! Американий вигарєв а позолочєно, зєє виглєдово ковертою. Гарантує ся, що він тримає добрий час і рівняє 10-доларовий годинї. За даром кому вєбує хто сєрєдєсть 24 кавалїєв золотарєвх виробів 10 вєтєвах. Прїшіть свій адрес, а ми випломо сї золотарєкї річи; коли сїрєдєсть приїшлє \$2.40 за сїрєдєсть кавалїєв мнєвшємо сєю годинну і ланцюшон, CROWN JEWELRY Co. Dept. 8 882 Bosworth Ave., Chicago, Ill.

THE FIRST NATIONAL BANK OF MINERSVILLE, PA. Капітал \$50,000.00. Надвижка і нероздїлені зиски \$93,000.00. Заснований 1864 року. Найстаршій Народний Банк в Скуллї Кавнті. Провадить загальний банковий бизнес. Видєє міжнародні монї ордерн, драфти і пересилєє гроші до всіх частин свїта, позичає гроші на реальности. Депозити сєго банку подвійнісь протягом послїдних 5 лїт і вносьєть тепер околє \$500,000.00. Гроші пересилєє через фірму Knauth Nachod & Kuhne, New York, N. Y.

КОПАЛЬНЯ ЗОЛОТА І ТУНЕЛЬОВА КОМПАНІЯ В BOULDER COLORADO.

Звертаєсь увагу на повисшу Компанію, котра дає незрівняну нагоду вложити в бизнес запрацьований Ваш гріш. Ціна стаку Копальні Золота єсть \$1.00 за один шер. Сей стак в короткім часі піде в гору, а за пару місяців повинен продаватись за много разів вишу ціну, як коштує тепер. Тепер хочу Вам сказати, що Копальня Золота була переглядана людьми, котрих Ви знаєте. Я пришлю Вам на жадане їх рапорти. Наколи я рішив ся представити стак Копальні Золота читачам сей газети, то подам до відома, що один чоловік найвишнього характеру і становища, знаний передчитникам тої газети, звидів майни. Той пан видів майни на свої очи, докладно їх сам оглянув, а вислід тої ревізії, був так вдоволюючий, що я можу гварантовати, що наколи з Вас котрийсь перечитає сей рапорт, і дізнаєсь хто він єсть, то сейчас купить стак. Я пришлю всім той рапорт, хто лиш его зажадає.

А тепер подам пару фактів і чісєл про сю Копальню Золота. Компанія має 100 тоновий млин до крушеня, тепер в руху і її наміром є збільшити сю машинерію; перше побільшити силу млина і його розмір на 500 тонів на день, потім 1000 тонів, а евентуально хотіли би і до 2000 тонів. Взявши під розвагу факт, що на се будуть пстрібні поправки і задумуючи вести в руху ту машинерію через 320 днів, на рік, то 500 тоновий млин видасть за рік 160.000 тонів. А як сподіємось, то за тону руди можемо дістати \$10.00, то найгірший прабуток за одєз рік операції в 500 тоновою силою буде \$1 600.000. Не сподіємось, щоби робота околє одної тони руди коштувала більше як \$1.50, а хоть би і \$2.00, що значилоб коштів на 320 000 то все тїкоє лишить ся профіту \$1.280.000 річно. З 1000 тоновим розміром буде ся мати \$2.540.000. З 2000 тоновим розміром будете мати ся \$5.080 000.

А тепер хочу звернути увагу читачів тої газети на одну річ, а іменню, що се не є жадна спекуляція. Се єсть фабрична пропозиція, чиста і ясна як ясною річкою єсть видобути досить руди, щоби виробити величезні дивіденди для стакголдерів і піднести стак, щоб міг сиродавати ся за \$5.00, 10.00, 20.00 або \$30.00 за шер. Всі поплатні копальні руди єуть низького поміру. В копальні золота знаходить ся неограничений засіб руди. В тїм випадку копанє полєкшує виріб; так само, як колаб ви мали гору глини, відповіду до виробу цегли, то тоді поставилибсьєте відповіду фабрику до робленя цегли, а наколи вже наробилисьєте, посилаєте свій продукт агентам, щоб розпродали; в низькім помірі копальні руди маєте такі сємі гєрї ассєбів, кстрі перероблюєте в золото з тим додатком, що непотребуєте жадних агентів збо сєйлеманів, щоб продати товар. Всєю, що єсть до роботи, то єсть привезти золото до державної фабрики грошей і дістати гроші бєз всяких уривок.

Після обрахунку завідателя майнів, там знаходить ся руди \$9.000.000 вартости. Предкладаємо ті шерї \$1.00 за одєз длатого, щоб сєйчас роздбути потрібні фонди для розширеня копальні. Наколи копальня приносить \$5.000.000 річного доходу, то стак повинен легко продаватись по \$30.00 за шер, що значить, що за кожних \$100.00 вложєних в інтерєс, можемо дістати \$3000, наколибсьєте продали шерї. Крімє того, возьміть під розвагу височєзні дивіденди, які діставалибсьєте річно з вложєного капіталу. Чому оно так єсть, що робітник, котрий мало заробляє, не може з вложєним долларом робити долєри і заробити гроші? Я уважаю сє за нагоду для читачів тої газети, заробити великий профіт а в сути річі, єсли їх інвестмент єсть досить великий, статись богатыми, неслідником інвестованя в стак Копальні Золота і Тунельовї Команії. Великі Американські мільонєри, зрєбили свої богатства в копальнях.

Чомуж Ви не можете стрєміти до висшого і лїпшого житя, нїж жити так, як тепер, котрі то стрємляня можуть здійснитись через правильне інвестованє Ваших фондів в добрих Копальнях Золота.

ОСТОРОГА: Однак неможєте відтягати. Мусите прислати Ваш ордер сєйчас, понєже ціна вскорі підєсочить. Єсли не заордеруєте двєсє, пришлїть по справовданє і другі іфформациї, як посєвідчєня банкові, письма від католицьких сьвященників в Boulder Colo., де знаходять ся майни.

Хто хоче купити шерї, нехай виповнить сєй бланкет. Один шер коштує одного долєра. Серія в 25 шерів коштує 25 дол. Зараджує підприємством Gold Run Co. W. T. Wintermute, якого адреса звучить:

W. T. Wintermute

Pittsburg Branch Office, 1004—1005 Frick Building, Pittsburg, Pa.

New York, London, Philadelphia

Зі всім відносити ся на повисшу адресу.

Заовляючи шерї виріжте сю картку і зашлїть на адресу:
W. T. WINTERMUTE, 1004—1005 Frick Building, Pittsburg, Pa.

Отсим посилаю дол.

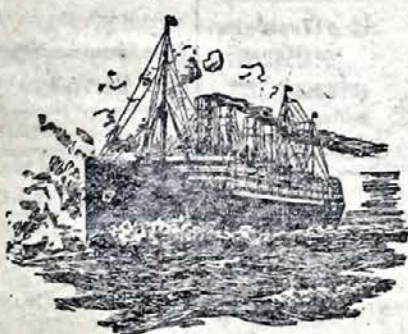
на шерів Gold Run Mining and Tunnel Co.

як повну суму.

Імя....., Мєпканє.....

Дата.....

Руска
Агенція
Кора-
бельна
і Пере-
силка
Грошей

з кав-
цією
15.000
долєрів
і під кон-
трактом
Свейту
Ю Нью-Йорк.

184 Hudson Str., New York, N. Y.

Ся Контора залагоджує сїдуючі справл:

Пересилає Гроші до всіх країв по цінах можливо найтан-
ших і як найкорше.
Продає Шифарти на ріжні лїнії корабельні до старєго
краю і в краю до Америки по найтанших цінах.
Виробляє повновластї, контракти купна і продажї за-
осмотрєні підписом конзуля; перепроваджує велкі нїші
справл зі судами і старокравєми властїями.
Полєгєджує справл вїсноє, як увільненє від асєтирун-
ку, вїйскової контролї, увільненє від вїправ і т. п.
Мінєє гроші — старокравєні а американські і американьонї
на краєві після бїжучого курсу.

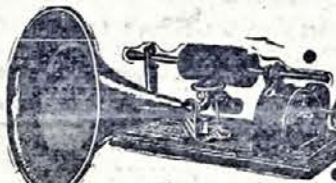
Адреса:

Ruthenian Exchange Co.
184 Hudson Str., New York, N. Y.

Для уживаючих тютюн.

Поможіть нам розпространяти наш тютюн поміж Вашими знакомими, а дамо Вам отсей фонограф даром.

Се не є жадна лялька, дурничка, яку часто дають другі заведеня яко надгороду, противно, се є першої класи гово-
рюща машина Фонограф в кожнім вигляді.

В кожній час, коли бажаєте, може-
те мати безплатний концерт в своїй
хаті і се не концерт одного інстру-
менту або одного голосу, але кон-
церт банди і орєстрєвої музики,
сїлїєв які чудисєте в старім краю,
одним словом — всєю, що любите.
Запїтайте Вашого кушця за „KING“
TALKING MACHINE, а він Вам скаже,
що она коштує 15.00 дол.

Ми хочємо Вашої помочи в розпространєннє нашого доброго виробу
тютюну до дигарєтїв і файнї. Ми пішлємо Вам кожного роду по троха:
Австрєйського, Босєнійського, Герцєговиньського, Турецького і Російського ва-
рости 6.00 дол. Ви можете легочко розпродати єго між вашими знакомими,
понаєс сє найлїпший тютюн в сьвітї.

Тютюн, до якого всі звикли в Европі і який они люблять.
По одержанню нашого тютюну запропонуєте єго своїм знакомим, єсли
знайдєте єго за відповідний. Дайте їм наше імя і адресу і сєю дорогою помо-
жєте розпространяти нашу компанію. За сєю поміч дамо Вам за дармо наш
„KING“ PHONOGRAPH. Се є правдоподобно тїлькє одна спосібність, яку коли
можєте мати, дістати першої класи говолючу машину бєз одного цєнта.

За тютюн рахуємо Вам 6.00 дол. Прїшлїть наперед 50 цєт. маркам,
а ми вишлємо Вам до найблїшого Вам експрес офісу тютюн і фонограф;
всєзамінїуйте всє, нїм заплаїте, а єсли знайдєте всє задовольєчє, за-
плаїтї на експресї 5.50 дол., а тютюн і фонограф бєдє Вам.

Гроші звєртає сї бєдє котрому надоволенєму костюмерови, — **УВАГА.**
Ся офєрта бєдє тїлькє так довго, донї не задовольємоуємо добє наш тютюн,
задля того радїмо Вам не відтягати ся ордерами, єсли хочєте мати наш
„даремний фонограф“.

Адреса: EUROPEAN TOBACCO CO
33 LEONARD STR., DEPT. 52 NEW YORK.

Руский Лікар

Doctor S. Robert Schultz

39 East 7th Str. New York.

Телефон 3645 Orchard.

Лічить усякі недуги діточі, мужєскї
і жіночі.

Виліченє — єли можливе — гварантує ся.
Лічить після найновїших систем елє-
ктрикою, та посїдає найлутші електричні
машини.

Додєджує при помочи промінїв Рєнтгена.
Nebulitzer — одиноке найуспїшнїше
сєредствє прєстї катару при помочи інга-
ляції.

DOCTOR SCHULTZ

39 E. 7th Str., New York City,

поміж 2 а 3 євєню.

35-долєрєвий Годинник лишєнь за 15.50 на кредит
зі сплатою на рати протїгом 8 мїсєцїв. Найбїльша офєр-
та і спосібність, яка коли могла бєти. Сї хоршї годин-
ники, з золочєними грубо ковертами і артистично вирї-
занями нїєли пайновїшої модї, гварантує ся на 25 лїт;
они одїєж могут вистати на цілє жатє. Можєте
вирєбати собі а помїж: Elgin Waltham, Hampden або
Tavannes movements. Вєрєкї сї єуть пайлїпші; йдуть
дуже точно і єуть загальноє знанї, як найлучші і
паймоднїйші; накручуют ся пружиною. Ми жадє-
ємо за сї височї вартостї годинники лишєнь 15.50
мїсто їх дїйсної вартостї 35 дол. Ми не жадємо
грошей наперед. Вишлємо вам Експресом для огля-
нєня, а єсли вам годинник подобєє ся і ви бєдєте
здоволенї а сєй наєдєвичайно дошєвою ціноє, то за-
плаїтї агєнтєвнє експресовоєму 7.50 і за перєсылку,
а сєй агєнт віддаєть вам сєй годинник. Гєшту, то
є 8.00 дол. ви бєдєте сїлачуєвати мїсєчно по 1.00.
Ми вам вїрїмо бєз гваранції, бєз підпису
ваших прїятєлїв і ваших сєудїв про вас. Тїлькє
напїшїть ваше замовленє і обїцяєтє заплаїтї. Памятїте, що ви єсьє
в повнім посїданнє годинника, сєйчас по заплаїченнє сєго задатку. Хтєб хотїв
заплаїтї цілу суму за сєй хоршїй годинник, то для того ми установлюємо
спєцїєльну ціну 13.50.

S. C. Freter & Co., 52 Dearbon Str., Chicago, Ill.

Оден з найбільших
броварів
в Америці.

І АРІТЬ ПИВО НА КРАЄВИЙ ОПО-
СІВ, БЕЗ ВСЯКИХ ПРИМІШОК.

Хто лиш раз по-Голова від него
коштує сєго пива, нїколи не боїть,
то иншого вжє не бєє єздоровє і
бєдє мити. поживнє.

НЕ ТРЕБА ЄГО ЗРЕПШТОЮ ХВА-
ЛИТИ, БО ДОВРЕ САМО ЗА
СЕБЄ ГОВОРІТЬ.

E. ROBINSON'S SONS,
LAGER BEER BREWERY,
435 to 455 N. 7-th Str.
CHICAGO, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 4333,
NIGHT CALL 4854.

8 ДЕННИЙ ГОДИННИК.

НЕМНОГІ З ВАС МАЮТЬ ТАКИЙ
ГОДИННИК ЯК СЕЙ.

Нр. 16, зі сталевим верхом, осередком,
о 11 камінях, в якім можє бачити, на-
кручуєний і рєгулюєний а горї, з пре-
гарним цифєрблатом і скаєвками. Годин-
ник сєй іде цілий тїждєнь бєз нає-
чєваня. Сєй годинник є знаменитий під
кождїм оглядом і гварантований на
15 лїт. Вєсудї по скєлєнах продають єго
за 14.50. Ми хочєм, аби ви запїєнались
блїжєє а нами. Хочємо, аби ви поручи-
ли наш товар вашим прїятєлям, єсли
ви з нєго здоволенї. Замовтє сєй 14.50
годинник сєйчас, а ми пішлємо вам також
2 дол. поволучувальний ланцущок даром.
За сєй годинник і ланцущок
разом порухуємо вам лишє \$5.90.

Всє що потрібуєте зробити, сє напї-
сати ваше імя і офіс докладно, сказати
о годинник No. 32, післати нам 15 цєн-
тїв в марках почтових в листї а ми пішлємо вам годинник і ланцущок до
вашого найблїшого експресового офісу, де можете оглянути річі перед за-
платою. Єсли думаєте, що годинник і ланцущок післанї вам вартє \$16.50,
топї заплаїтї експрес-
овоєму агєнтєвнє рєшту сє є \$5.75. Памятїте, що ви не тратїте нїчо-
го, бо ми звєртаємо гроші кождєму
хтє недоволений.

Адреса:

GREAT EASTERN WATCH COMPANY Dept. 52
190 West Broadway, New York.

